



KT

Zanîngeha Mardîn Artukluyê

Enstîtuya Zimanên Zindî yê li Tirkîyeyê

Şaxa Makezanista Ziman û Çanda Kurdî

Projeya Lîsansa Bilind a Bêtez

LATÎNÎZEKIRINA DÎWANÇEYA

MELA MIHEMÊ TAJDÎN

Abdulkerim DERVİŞOĞLU

21721020

Şêwirmend

Doç. Dr. Hayrullah ACAR

MÊRDÎN 2022



KT

Zanîngeha Mardîn Artukluyê

Enstîtuya Zimanên Zindî yên li T Tirkîyeyê

Şaxa Makezanista Ziman û Çanda Kurdî

Projeya Lîsansa Bilind a Bêtez

LATÎNÎZEKIRINA DÎWANÇEYA MELA MIHEMÊ TAJDÎN

Abdulkerim DERVİŞOĞLU

21721020

Şêwirmend

Doç. Dr. Hayrullah ACAR

MÊRDÎN 2022

TAAHHÜTNAME

TÜRKİYE'DE YAŞAYAN DİLLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Mardin Artuklu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum “**Latînzekirina Dîwançeya Mela Mihemê Tajdîn**” adlı projenin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve tez yazım kılavuzuna uygun olarak hazırladığımı taahhüt eder, projemin kağıt ve elektronik kopyalarının Mardin Artuklu Üniversitesi Türkiye’de Yaşayan Diller Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım. Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

Tezimin/Projemin tamamı her yerden erişime açılabilir.

08.09.2022

Abdulkerim DERVİŞOĞLU

KABUL VE ONAY

Abdulkerim DERVİŐOĐLU tarafından hazırlanan “Latînzekirina Helbestên Mela Mihemê Tajdîn” adındaki alıŐma, Savunma Sınavı tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda jürimiz tarafından KÜRT DİLİ VE KÜLTÜRÜ Anabilim Dalı, **Tezsiz Yüksek Lisans Bitirme Projesi** olarak oybirliĐi / oyçokluĐu ile kabul edilmiŐtir.

Prof. Dr. Abdurrahman ADAK

(Komisyon BaŐkanı)

Doç. Dr. Hayrullah ACAR

(Üye)

Doç. Dr. Ahmet KIRKAN

(Üye)

Doç. Dr. Ahmet KIRKAN

Enstitü Müdürü

PÊŞGOTIN

Şirnex, xwedî dîrokeke pir kevn e. Li gorî pirtûka Evliya Çelebî “Seyehatname”yê (di sedsala 17'an de hatiye nivîsandin.) û vegotinên dîrokî, dîroka bajêr digihêje beriya Tofana Nûh. Li gorî van gotinan, dema ku Cizîr piştî Tofana Nûh ji aliyê kurên Nûh ji nû ve hatiye avakirin, ji bu ku germa tava havîna Cizîrê xwe biparêzin, Şirnex ji xwe re weke cihekî havingeh/zozanî avakirine. Şirnex heta serdemên mîrektiyan ji weke havingehêkê hatiye bikaranîn. Lê bi pêşketina teknolojiyê, çêkirina rêyan û guhartina (ji aliyê xweşiyê ve) demsalên zivistanê şert û mercên jiyane li Şirnexê hêsantir bû û Şirnex hêdî hêdî bû wargeheke mayînde.

Her çiqas Şirnex bibet wargeheke mayînde jî şert û mercên erdnîgarî û siyasî her tim li pêşiya pêşketina Şirnexê bûne asteng. Ev astengî bûne sedem ku Şirnex hem ji aliyê aborî û hem ji aliyê zanistî ve her tim ji wargehên derdora xwe paşde bimîne. Van şert û mercên neyînî ji bo Şirnexê aliyekî erênî hebû. Şirnex ji aliyê erdnîgariyê ve li cihekî dijwar bû, ji navendên girîng ên ku komara nû avabûyî lê xwedî bandor dûr bû, ji ber vê çendê gelek ji senaryoyên xirab yê hikûmeta nû hinekî parastibû. Dibistan û pergala perwerdehiya nû ya ku bi avabûna Komarê re berbelav bû, li gelek deveran bû sedem ku perwerdeya bi şewazê medreseyê were rakirin. Lê cihên wekî Şirnexê tevî gelek kêmasiyan ji hebûna medreseyan berdewam kir. Li van medreseyan bi herfê erebî kurdî hat nivîsandin û gelek berhemên edebî derketin holê û têkîliyên alîmên van deveran û wêje ya klasîk ji hev neqetiyên.

Her çiqas Şirnex ji ber sedemên ku me berê behs kiribûn paşve mabe jî, di qada edebiyatê de bê par nîne. Ev paşvemayîna pîranî ji bo navenda Şirnexê derbasdar e. Lê belê li cihên wekî Cizîr û Sêrtê, ku Şirnex timî di nava têkiliyê de ye, zanyarên ku em dikarin jê re bibêjin stûnên edebiyata klasîk a kurdîne, lê mezin bûne. Mela Ehmedê Cizirî, Seyîd Elîyê Findikî, Şêx Ehmedê Feqîr û hwd. Derdora Şirnex de li qada wêjeya klasîk de ewqas wêjenasê pêşketî hebe nemumkine mela û alîmê medreseyên navenda şirnex ji neketibe bin bandora wan. Her wekî tê zanîn ku Pîr Izzedîn (17.yy), Şeyh Xalîd-î Zebarî, Şeyh Ebdulhekîm Dêrşewî, Mela Îsivê Zivingî û gelek alîmên dinên navenda Şirnex jiyane, qada wêjeya klasîk de xebat kirine. Wekî van gelek alîmên din ji hene, lê mixabin ji xeynî navê wan tu agahî derbarê

wan de heta niha ne gihaye destê me .

Mela Mihemê Tajdîn ji perwerdehiya medreseyan dîtibû û çend salan van medreseyan de ders dabû. Pişt re bûye melayê fermî ku heta dawîya emrê xwe mizgeftan de wezîfe kiriye. Lê eleqeya wî wêjeya klasîka kurdî re hebû û dinav nivîsên xwe de gelek caran cih daye helbestên Ehmedê Xanî, Melayê Czîrî û Feqiyê Teyran. Car caran ji bi herfên erebî û bi devokê Şîrnexî helbest nivîsiye .

Wekî min berê jî behs kiribû, li navenda Şîrnexê di warê edebiyata klasîk de gelek lêkolîner û alîman xebat kirine, helbest nivîsine lê mixabin derbarê gelean de agahî destê me de nîne, lêkolîn û xebatên wan wînda bûne. Ji ber vê yekê dema min bihîst ku Mela Miheme di warê edebiyata klasîk de helbest nivîsiye, ji bo ku ev helbestan wenda nebin û bigêhêjin edebiyata kurdî, min pêwîst dît ku ser bixebitim. Niyeta min ew bu kû helbestên mela latînîze bikim da kû hemû xwendevan û heskiriyên wêjeya kurdî bikaribin bixwînin.

Her çî qas helbestên Mela Miheme ne asteke bilind hatîbîn nivîsandîn ji, bo xezîneya wêjeya kurdî giringin. Bi taybetî ji mela, helbestên xwe bi devoka şîrnex û kurmacîyek zelal nivîsandiye. Ev taybetmendî wan helbestan giringtir dike. Ji aliyek din ve ser milê me wezîfeyê kû em xwendevanên sedsala 21ê, çî qenç çî xirab çî baş çî xwedîkûsur, li nivîs û lêkolînên derbarê kurdî de hatî nivîsandin xwedî derkevîn. Mabesta min ya herî mezîn ev e. Ji ber ku mîletê Kurd, gelek berhem û lêkolînên wêjeya kurdî ji ber astengiyên cûrbîcûr û nezanîna xwe wînda kiriye. Divêt tehemûla me ji windabûna yek helbesta xirab re ji tune be.

Di dema amadekirina vê xebatê de yek ji mijarên herî dijwar, ji hev veqetandina helbestên Mela bû. Ji ber ku seyda di dema nivîsandina helbestan de sernavek nenivîsandiye û helbestên wî ji aliyê naverokê ve pir nêzîkî hev in. Her wiha helbest her tim bi hev ve girêdayî bûn di navbera helbestên ku li ser mijarên cuda hatine nivîsandin de tu valahî û nîşan nehatibun danîn. Ji ber vê yekê dibe ku di veqetandina helbestan de xeletiyên min hebin, ez hêvî dikim ku hûn min biborin.

Di dawîya xebata me de guherteyên orjînal ên metna latînîkirî li beşa pêvekan de hatin zêdekirin û di destpêka her rûpelê de jimareyên rûpelên deftera mela hatin

dayîn. Li gorî metnên orîjînal ên mela, di destpêka helbestên ku bi tîpên latînî hatine nivîsandin de jimareyên rûpelan hatine nivîsandin.

Di pêvajoya amadekirina vê xebatê de çend kesan alîkariya me kir. Berî ku ez sapasiya hevalên xwe bikim, ji bo alîkariya wî, tewsiye û piştgiriya wî ez pêşî sipasiya şewirmendê xwe Doç. Dr. Hayrullah Acar dikim. Her weha Mamoste Tahir Sîdar di xwendin û latînîkirina helbestên mela de gelek alîkariya min kir. Ez gelek spasiya wî dikim. Kurê Mela Abdulaziz Çakan, ku di heman demê de hevalê min ê mamoste ye, hewl dida ku derbarê jiyana bavê xwe de hemû hûrgiliyên bi min re parve bike û ji bo destxistîna agahiyên wî, bi min re berdewam di nava danûstandinê de bû, ez wi re ji gelek spasdarim.

Abdulkerim Dervişoğlu

MÊRDÎN 2022

KURTE

Mijara vê projê latînîzekirina helbestên Mela Mihemê Tajdîn e. Armanca xebatê ew e ku helbestên bi tîpên erebî hatiye nivîsandîn, bi tîpên latinî bîn wergerandin da ku hemû xwendevan bikarbin bixwînin. Armanca me ya din ji ew e ku em helbestan veguherînin medyaya dijîtal, bi vî awayî biparêzin û nehêlin wenda bibin.

Ev xebat du beşan pêk tê. Beşa yekem de jiyana Mela Miheme Tajdîn bi kurtasî hatiye nivîsandin. Di beşa duyemîn de jî helbestan Mela, bi tîpên latinî hatiye dayîn.

Mijara helbestên mela bi gelemperî mirin, tirsê ji Xwedê, fanibûna dinyayê û veqetîn e. Carinan ji rexne li jiyana mirovan tê kirin. Helbestên xwe bi devoka herema Şirnexê û bi zaravayê kurmanciya îroyîn nivîsandiye.

Peyvên sereke: Dîwançe, Helbest, Mela Mihemê Tajdîn, Şirnex.

ÖZET

Bu projenin konusu Mela Mihemê Tajdîn'e ait şiirlerin latin harfleri ile yazılmasıdır. Çalışmanın amacı arapça harflerle yazılmış şiirlerin latin harfleri ile yazılması ve bu şekilde bütün okuyucuların söz konusu şiirleri okuyabilmesidir. Diğer bir amaç ise bu şiirlerin dijital ortama aktarılarak korunması ve kaybolmasının önlenmesidir.

Bu çalışma iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Mela Miheme'nin hayatı kısaca aktarılmıştır. İkinci bölümde ise Melanın şiirleri latin harfleri ile yazılmıştır.

Mela'nin şiirlerinin konusu genellikle ölüm, Allah korkusu, dünyanın faniliği ve ayrılıktır. Mela Miheme, şiirlerini kürtçenin kurmaci lehçesi ve günümüz şırnak ağzıyla yazmıştır.

Anahtar Kelimeler: Divançe, Şiir, Mela Mihemê Tajdîn, Şırnak

ABSTRACT

The subject of this project is about writing the poems of Mela Mihemê Tajdîn in Latin letters. The aim of the study is to write poems written in Arabic letters with Latin letters and in this way all readers can read the poems mentioned. Another goal is to preserve these poems is transferring them to a digital media platform and preventing their loss.

This study consists of two parts. In the first chapter, the life of Mela Miheme is briefly described. In the second part, Mela's poems are written in Latin letters.

The topics of Mela poems are usually death, fear of Allah, mortality of the world and separation. Molla Mehmet wrote his poems in the kurmanji dialect of Kurdish and he used modern local language of Şırnak .

Keywords: Poetry, Mela Mihemê Tajdîn, Şırnak

NAVEROK

PÊŞGOTÎN	I
KURTE	IV
ÖZET.....	V
ABSTRACT.....	VI
KURTEBÊJE.....	X

BEŞA YEKEM

I. MELA MIHEMÊ TAJDÎN

I.1. Jiyana Wî	1
I.2. Berhemên Wî	2
I.3. Malbat û Zarokên Wî.....	3
I.4. Danasîna Desxetê	3

BEŞA DUYEM

1. HELBESTÊN MELA MIHEMÊ TAJDÎN

1. Rûreşim ez ji hesab û emelan	4
2. Guh bidin ya bira.....	5
3. Teqalidên kufrê belav	7
4. Dîsa ji nû dadane dil.....	9
5. Kewnê tebiet jê me dî.....	10
6. Biheblillahi ji dil	11
7. Weqtê me dî ya pur eceb.....	12

8. Sultan Muhemmed Mustafa.....	13
9. Her çi ku dil bûye pereng.....	15
10. Dê çibit lezzeta jînê	16
11. Subhanellah ya sermedî.....	18
12. Belê yê j' batin ve kor e.....	20
13. Resulê xwe te rêkirî.....	20
14. Dêrdê mezin ne ew e.....	21
15. Yeki Munker yeki Nekîr.....	22
16. Neyarin Ebdê Bê Nimêj.....	22
17. Ji dil fekin vê alemê	25
18. Burî burî umrê burî	28
19. Ger te divê tu bijî derd û kul	29
20. Xanî û malan terk bikî	30
21. Ez çi bêjim ji derdê vê dunyayê	30
22. Dunya çiqê bê bawer e	31
23. Bi xêr hatî Remezan	33
24. Ah û hesret bu dewrê se'adetê.....	36
25. Dunyayê bavi ji bir bike	36
26. Rojên Bûk û Zavatiyê	37

27. Yan te heval û hogir winda kiri.....	41
28. Dama dil teji xeme, nine safi bêhnek tenê	42
ÇAVKANÎ	44
PÊVEK	45

KURTEBÊJE

amd. : Amadekar

b.n. : Berhema navborî

bnr. : Binêre

c. : Cild

ç. : Çap

h.b. : Heman berhem

hwd. : Her wekî din

t.r :Tırki

M. M. T. : Mela Mihemê Tajdîn

r : Rûpel

s. : Sal

wr. :

s.e.w. : Sellallahu ‘eleyhî we sellem

s.x.l. : Silavên Xwedê li ser be

ss. : Sedsal

BEŞA YEKEM

MELA MIHEMÊ TAJDÎN

1.1. Jiyana Wî

Mela Mihemê Tajdîn di 01.07.1932 an de li navenda Şîrnexê hatiye dinê. Navê diya wî Xanim, navê bavê wî Emer e. Ew ji 8 xwişk û birayên xwe yê herî biçûk e. Diya wî jina malê ye û bavê wî ji hostayê dîvara ne. Heya dibistana navîn li Şîrnexê xwend, paşê dev ji dibistanê berda û di medreseyan de xwendina xwe domand. Xwendina xwe ya yekem a medreseyê li cem Mela Ehmed Anik¹ wergirtiye. Paşê ji vir derket û li gundê Misiriyê di navbera Cizîr û Hezexê de li medreseya Mela Sadullah xendina xwe berdawam kir. Ji ber sedemên curbecur dev ji medreseya Mela Sadullah² berda û çûye medreseya Mela Abdulkerîm a li navenda Şîrnexê, li vir ji çend salekê xwendî ye.

Li gor gotina hevalê wî Mela Salih Eruhî,³ di sala 1957an de Mela Miheme çûye gundekî ku girêdayî Silopya ye li medreseya mele Silêman ders girtiye. Seyda ji ber sedemeke nediyar ji vir derket û hat gundê Biryana ku wê demê gundekî Şîrnexê bu, li cem Mela Ebdulhemît û heta sala 1960 î li vê medreseyê ma. Di dawiyê de dîsa çûye Silopiyê û di medreseya Seyîd Hesên⁴ de xwendina xwe berdewam kiriye û li gor gotinan li vir îcazeta xwe wergirtiye.

Piştî ku îcazeta xwe li medreseya Seyîd Hesên a Silopiyê girt, li gundê Tîlqebîna ku ew jî gundekî Silopiyê ye, dest bi melatiya medreseyê kir. Piştî ku salekê li vir xebitî, li navenda Şîrnexê li Mizgefta Hecî Mihyeddîn wek melayê fermî dest bi kar kir. Nêzî deh salan li vê mizgeftê xizmet kir. Paşê cihê wî yê peywirê guherî û çûye Mizgefta Sefîne ya navenda Şîrnexê, heta teqawidbûna xwe li vê mizgeftê xebitî.

¹ Bi navê Molla Ehmedê Zeyno jî navdar e. Ji ber ku bavê wê di temenekî biçûk de koça dawî kir, navê diya wê Zeyno lê kirin.

² Molla Sa' dullah Basiski (Tanrıverdi) (1925-1982) : Basisk , hem cihê jidayikbûna wî ye û hem jî bi salan li wir melatî kiriye. Ji ber vê çendê basiskî ta naskîrîn. Di sala 1925'an de li gundê Basisk (Kuştepe) hatiye dinê. Di sala 1982'an de li Cizîrê jiyana xwe ji dest da.

³ Mixabin ez gelek çom cem zarokên mela lê derbarê jiyana wî de tu agahiyên berfireh nadene destê min. Ji ber vê çendê li gorî gotînan hevalî vî ,her çiqas kêmasî ji be, me jîyanî mela nivisand.

⁴ Seyda Seyyid Hasan el-Giriki (Bilen)

Dema ku Mela Miheme teqawît bû, li gori gotina hevjinan wi, dest û lîngê xwe ji dinyayê kêşand. Tu cih û tu medreseyan de melatî nekir û ders ji nedaye kesan. Piraniya wextê xwe li malê derbas dikir. Ji xeynî xwendina xwe, carinan bi şeweya klasîk helbest dinivîsand. Dengê wî jî xweş bû, ji ber wê jî helbestên xwe, wek qesîdeyan jî eyalên mala xwe re digot.

Mela Mihemê Tajdîn ne girêdayî tu terîqet û cemaetê bû. Ji Îmam Xezelî û Bedîuzzaman Seîdê Nûrsî hez dikir. Gotina wî ya ku hertim ser zimanê wî "Dinya fanî ye û xapînok e, bêguman her can wê mirinê tam bike." bu.

Mela di 24.09.2017an de ji ber nexweşiya pişikê, li navenda Şîrnex jiyana xwe ji dest da. Qebra wî jî li Şîrnexê Qebristana Sefîne de ye. Xwedayê mezin ef û mexfîret bike.

1.2 Berhemên Wî

Li gori îfadeyên malbata wî û lêkolînên me, Mela ji bilî vê destxeta destê me de tu xebatên din nînin. Seyda bi derdora di bîst rûpelên pêşîn ên vê destxetê de gelemperî helbestên helbestvanên din nivîsandine. Min ev helbestên ha nexist navê xebatê. Helbestên mela yê wê xebatê de cih girtî li gor dizaynkirina me bi vi şekli ne:

- | | |
|---------------------------------|-------------------------------|
| 1. Rûreşim ez ji hesab û emelan | 2. Guh bidin ya bira |
| 3. Teqalidên kufirê belav | 4. Dîsa ji nû dadane dil |
| 5. Kewnê tebiet jê me dî | 6. Biheblillahi ji dil |
| 7. Weqtê me dî ya pur eceb | 8. Sultan Muhemmed Mustaf |
| 9. Her çi ku dil bûye pereng | 10. Dê çibit lezzeta jînê |
| 11. Subhanallah ya sermedî | 12. Belê yê j' batin ve kor e |
| 13. Resulê xwe te rêkirî | 14. Derdê mezin ne ew e |
| 15. Yeki Munker yeki Nekîr | 16. Neyarin Ebdê Bê Nimêj |
| 17. Ji dil fekin vê alemê | 18. Burî burî umrê burî |

- | | |
|-------------------------------------|---|
| 19. Ger te divê tu bijê derd û kul | 20. Xanê û malan terk bikê |
| 21. Ez çî bêjim ji derdê vê dunyayê | 22. Dunya çîqa bê bawer e |
| 23. Bi xêr hatî Remezan | 24. Ah û hesret bu dewrê se'adetê |
| 25. Dunyayê bavi ji bir bike | 26. Rojên Bûk û Zavatiyê |
| 27. Yan te heval û hogir winda kiri | 28. Dama dil teji xeme, nine safî bêhnek tenê |

1.3. Malbat û Zarokên Wî

Malbata seyda ji eşîra bilgaye. Herema botan de ji wan re dibêjin biligî. Biligî du qismîn, qismek ji gundê bilganin qismek ji biligiye niştecihê Şirnex in. Malbata Seyda ji biligiye niştecihên Şirnex in. Rayê eşîra bilga jî digeheje rayê eşîra emersoran ku ji aliyê Îranê ve hatine Şirnex.

Seyda xwediyê deh zarokan e, şeş keç û çar kur. Keçikên wî Vecîhe, Şadiye, Keyfa, Perî, Zeynep, Selamet, Ayşegul; kurên wî jî Ubeydullah, Şerif, M.Salih û Abdulaziz. Nav van zaokan de tenê Abdulazîz û M.Salîh zanengeh xilaskirîne. Zarokên Seyda hemû ser heyatê ne û Şirnex dijîn.

1.4. Danasîna Destxetê

Ev destxet deftereke biçûk a asayî ye. Dirêjîya vê defterê sêzdeh cm û firehiya wê neh cm ye. Desxet ji nod û heşt rûpelan pêktê; heftê rûpelên pêşîn hatine bikaranîn, paşê bîst û şeş rûpel vala hatine hiştin û di du rûpelên dawî de çend duayên erebî bi qelemê dar hatiye nivîsandin. Seyda ev defter ne tenê ji bo nivîsandina helbestan bi kar aniye, di gelek rûpelan de nîşeyên curbicur nivîsiye. Carinan deynekê yê xwe, carinan navê dermanekê qeyd kiriye. Carinan jî li gora haletê ruhî yê xwe dia û selavatên zikrî bi erebî dinivîsiye.

BEŞA DUYEM
LATÎNÎZEKIRINA DÎWANÇEYA MELA
MIHEMÊ TAJDÎN

Wr.2⁵

1.Rûreşim ez ji hesab û emelan⁶

Rûreşim ez ji hesab û emelan
Xem û malî me buyî kerb û bela
Çî bu faydeyê me jî mal û mezela
Qet neda feyde kur û mal û jînê

Ji xeynî neh deh gazeke cawê tenik
Mîn nebîr lew mîn ji wî safî kirin
Şermezar bûm ji xweda nîne çî şek
(...)⁷mîn bê ser û herkes ne çinî

Wr. 20

Ey kesê mîlk û jin û malî didest
Te jî dûnyayê wekî destî verest
Çuyî naw tuz û gerê bê kesû mest
Te hewar xwest û meded way li minê

Wr.21

Te nezanî çawa ku hatî ecel
Te çî texmin nekir û hîzr û emel
Ketî tu'l qebrê nexoş mal û mezel
Her wekî mîşkê mirî mar li kunê

⁵ Ev wr.a deftera M.M.T'e. Li gori metna orijinal hatiye rêzkirin.

⁶ Rêza pêşiyê wek serenav hatîye nivîsîn ji ber vê çendê hatîye rêzkirin.

⁷ Ey pev min nezanî çîye.

Mîn nezani çî bu şola me kirî
Mana des me elmua pîş û girî
Melek-ul mewtî umur dexlê durî
Dexlê zer bu dê çawa kîr repinî

Wr.22

Mîn nezani ku çawa umrî xelas
Hatî ser min xedeb û lewm û qisas
Taetê min neqebûl hat û nexas
Çendî hîle'l mîn kir î pîsa dinê

Munkir û yarê nekir hatine bal
Bi xedeb wan ji min kir pîrs û soal
Mîn nema deng û dil û curet û hal
Pişti mîn tam kiri jehra mirinê

Wr.23

Enbîya û Resul û al û sehab
Wan hemî hatine ser lewm û hîtap
Ba gunehkarê wekî mîn çî ye cab
Ew dema her du melek darijinê⁸

2.Guh bidin ya bira

Guh bidin ya bira
Ez dê beyan kim macera
Cergê me sotin aqil kera
Mutî'ê nefse şehwetê

⁸ Ez ji wê peyvê ne piştrastim.

Wr.-24

Ez lew bibînim zehmetê
Sed ah û derd û hesretê
Şerê me bît dînê ummet
Mabin mewzî teserruh ...(?)

Ehlê teserruf berze ye
We'za mela bê fayde ye
Sequ(?) û fucûr her zêde ye
Keftiye behra qeswetê

Wr.25

Lew rabiye şerm û heya
Bê manî û bê lewme(lome?) ye
Ewan nîne xewfa Xweda
Nakin hîsaba axretê

Derdê me derman bû nîne
Xas û ewam(avam) dil tarî ne
Dinya mirar me girtîne
Keftine behra qeswetê

Wr.26

Ehlê xweda kes lê neman
Dinê ezîz da bi dirhemana
Xemr û tîryato û sinema
Kanî ricalê xîretê

Mîr û wezir û cundiyan
Hem kubra û efendiyan
Şer'a mubîn da ber pêyan
Ew dê çêkin qiyametê

Wr. 32

3. Teqalidên kufrê belav

Teqalidên kufrê belaw
Ehlê dîn girtin ketne nav
Naçit ji dil îş û birin
Dikin nakin qet nakewîn

Ka serwerê alem û dîn
Kanî Resulê xemrevin
Dermanê şafi li bal heye
Dê çi kewin birinên dil

Wacibe îro pur girîn
Heta ji çehvan bête xwîn
Lewra nemaye şer' û dîn
Biçin qebrê ka çawa ye

Hêja ne bes ser babirîn
Serhêjandin şûna selav
Bi kenif li dînê zêde ye

Wr.33

Hesret û kerbê bikişin
Di cewabê bi cihîşîn
Li ber derban pur bi êşin
Poşmanî dabî ser me ye

Weki berqê sual go bî
Rastî nedi tu cewabî
Eman ya Reb wê çawa bi?
Rehmê bike l'halê me ye

Wr.-34

Vê îmtîhanê jibir nekin
Xwe jêra baş hazir bikin
Emelê salih zêde kin
Bi dil bêjin me tewbe ye

Tewbe bikin ji gunehan
Zikrî bikin sal û mehan
Ehl û mal dê te bihêlîne
Şeva rabin ta spêdeya
Da ronî bit qebre we ye

Di qebrê de bifitilin
Ji wir pêda ji te silin
Lê emel sozdarê te ye
Gu nedin wan aqil keran

Sefsetew tewra kafiran
Nefsê bi wan kir zînet e
Dînê⁹ xwe berdan jê geran
Her yek di rêkê de xîran
Heta hemû bûn berze ye

⁹ Ez ji vê peyvê gûmanbarim.

Wr. 35

4.Dîsa ji nû dadane dil

Dîsa ji nû dadane dil
Derd û insan hemî xelek
Avêtine birînên kul
Pencên ku şuan wan kulek

Çengal lî bala fittilîn
Agir ji derban jê firin
Wed kir ruh em xirxirîn
Hatine xêlî lew melek

Sekret di bin qey sekrete
Bel lezzet û xweş şerbet e
Erzan e sed can lê dite
wr.-36

Dî rêka heqda bîser gerek

Ew êka rêl û nizar
Murad kû têda bit diyar
Dê lê birit îkamalî yar
Dê debin sed dav û xepek

Şewkên li dûra sorgulan
Nabehit jê aşiq mela
Çend zor û dijwar bin bila
Dê jê derinit sorgulek

Wr.37

5.Kewnê tebiet jê me dî

Kewnê tebiet jê me dî
Bê cehdî kes kabul nedî
Naret derî mesref nedî
Bûka şirina çav belek

Fesla buhara pur ciwan
Tibaişê ehlê zeman
Qet tên bi têba jî qîstan
Heyheyû ah û gelek

Wr.38

Êvar e ref ref tê de bûr
Şeva tarî dijwar e zor
Ê beytê enkebotî dûr
Ey wah û wah jê re helek

Ev reng ehal îro dilber
Nine mejî rastî li ser
Ji her du çavin sîng û ser
Yek kor bu çu, dil maye yek

Ehl û ewlad mal û serwet
Ne dostên rastîn her seqet
Daxwaz dîkin, bê merhemet
Dê çîn fena, nabîn emek

Wr. 39

Heta heme dê her kalim
Rengê ceres* dê her nalim
Malîkê kê m erz û halem
Lew ji me kerban dil pelek

Wr. 40

6.Biheblillahi ji dil

Biheblillahi ji dil
Girtî bi dest û baz û mil
Zavayê hurya çav bi kil
Jê ra nîne tirs û xemek

Me dil bê te muqeyed kir
Li vê nameyê me mutleq kir
Min û te çend lê sohbet kir
Lê ji keser naçe demek

Bi te dilsoj û kesîrin
Har û dînên derbeder in
Şev û roje xew nekir min
Ellah me'ena we me'ek

Wr.41

Min dî li bazarê hudûs
Du şêrinqed lebên çarî
Çara yekê kesk û şirin
Mîna xemla nûbîharî

Bi vê xemla li ber bejnê
Ya husna suretê zahir
Merîxê ew ji asiman
Weki berqê tîne xarê

Li uşşaqan dikit gazî
Durdanê me, min bistînin
Delalim pur letîfim ez
Ciwana ber deh û çarî

Ya dî digota mebin
Mexrur biweda kizb û iftira
Niqaba dêmê ka rakin
Da hun bibin vê mekkarê
Qet ne we ye, hûn guh nedin vê gotinê

Wr. 42

7. Weqtê me dî ya pur eceb

Weqtê me dî ya pur eceb
Çî em bibinî ya bira
Lêvekê şur, pozekê stûr
Xebitî sift jê dibarî
(çilmê heşîn jê tê xwarê)

Çavekî hewlê şiki kor
Wechek xwerû bêhna genî
Pira li umrê sed û jî
Hestî dibê taya darî

Me mêze kir hevala wê
Subhanallah çî cemal e
Nûra cavên min jê firî
Jê xecilî roj çû xwarê

Turfet'ul eynî sekinin
Zewq û sefayên alemê
Bî tev hemyan temaşekir
Li husna dêmê vê yarê

Wr.-43

Ji her duwan evê bistin
Ger muşterî bi ya bira
Ev emîsalê axret bu
Ya dî ev dunya mirarî

8. Sultan Muhammed Mustafa

Mehbûbe şahê zulcelal
Ruyek heyva der kemal
Qasidê rebbê la yezal
Sultan Muhammed Mustafa

Çeşmê jî nûrê çêkirî
Sirrê xwe lê zahir kiri

wr.44

Mexluq sebeb wî aferî
Sultan Muhammed Mustafa

Însan û cinn û hem melek
Dehbû dewabu hût semek
Dewazdeh burc û hem felek
Sultan Muhammed Mustafa

Wildan û hur û nazenin
Xemra tuhûra şaribîn
wr.45
Bexşî sebab wî, ey muîn
Sultan Muhammed Mustafa

Qamet elîfa qudretê
Cebhet heyîva zulmetê
Pist û bînahya ummetê
Sultan Muhammed Mustafa

Roja dîkin kaf û xîtab
Ya leytenî kuntû turab
Ew hêviya xelqê xirab
Sultan Muhammed Mustafa

wr.-46

Ey îftîxarê enbîya
Ey nûrê çeşmê esfiya
Sultanê alem berriya
Sultan Muhammed Mustafa

Ey mefxerê nûraniya
Ey behrê zatê kibriya
Ey melceê bê hêviya
Sultan Muhammed Mustafa

Ey metle û nûra subîha
Ey sûretê şems û duha
Ey nûrî eynê mim û ha
Sultan Muhammed Mustafa

wr.47

Ey metleê şemsa îman
Ey mefîxerê kewn û mekan
Ey xatemê peyxamberan
Sultan Muhammed Musatafa

Ey can û dinê behterîn
Ey ehlê dinê perwerîn
Ey şem'ê cem'ê mursalîn
Sultan Muhammed Mustafa

wr.52

9. Her çi ku dîl bûye pereng

Her çi ku dîl bûye pereng
Ji agirê eşqa xedar
Di furin qulzem û etles
Ji hewca wî dinbin buxar

Nalû hejîe rast û çep
Wî hal ji rengê saetê
Qîr û girî nasekinî
Lew xwîn ji çehvan tête xwar

Seraser ehlê dunyayê
Ji bir bikin se'yû xebat
Şemsa hebîbî ta neyêt
Burca hemil nayêt buhar

wr. 53

Muqerrebin û asîf¹⁰ bin
Xidr û luqman bû herekin
Wesla hebîbî ku nebit
Agirê dil qet nabe sar

Ew jan û îşên ku me dîn
Ji destê eşqê bin hisab
Di muşeweş jî lerizin
Cemşîd û Enter kin hewar

Gelo heye bo birinan
Derman li balte ey ciwan
Bes yek selamet e xelat
Bo min hûner têt hedar

Ev dilê min yê kulî jar
Nizanim dê çibikim jê ra
Ah û derdên kur dixwazî
Ji min nayên wey sed hewar

wr. 54

10.Dê çibit lezzeta jinê

Dê çibit lezzeta jinê
Bo xeribê di hebsê da
Xeribî ji hekimê heq
Nûranî ser heta pêda

¹⁰ Ez ji vê peyvê gûmanbarim.

Wexima hepsê tê xebir
Can elilê derd û cana
Ji bil bate lebê hekim
Dunyayê ka dewa tê da

Ma dibit lezzeta bê yar
Belê yarê heqiqî yar
Salih emel yarê sadiq
Ew e yar ta di qebrê da

Di kitaba ebha reqem
Bo azadî tê merqûm e
Ji bil wî kê mehder bikit
Di babê lutf û rehmê da

wr.55

Bes bo yê vêt azadî bit
Hubba mêhbûbê ezeli
Seîdê her du alema
Cewhera her cewher têda

Dostê nurî semewat û
Erdê çi fewz e ya bira
Ê ne ew nûr dabiyê nûr
Nine wî nûr di nurê da

Bi tenîma hicabê baqî
Ku rakit weqtê liqa
Dê çit ji hoş ji xeyrî wî
Nine lezzet biheştê da

Dê çibit hal ku lê revî
Weqtê ku binin pêj beri
Xwedanê dilhişk û şedid
Di lidan û îşanê da

wr. 56

Emanet qet nebî mêvan
Bira li vê xana xerab
Kabûs û pirhevok û dêw
Tê hene, tên di newmê da

11.Subhanallah ya sermedî

Subhanallah ya sermedî
Bedîe erdû ezmanî
Ev alaema bê hed mezin
Te nav kaf û nûnê danî

Erd û sema û ins û cin
Berr û behr û cewabî bin
Dîn û dunya roja axir
Tenê tu jê re xwedanî

Her yek muxalifê yekî
Teserrûf tê de tu dikî
Birin û dayin bi te dibî
Bê hed dikarî û dizanî

wr.57

Ba hebûna zanina te
Kurreê alem çî hacet
Çi serxwarek , çî hezarek
Alem beyana te şanî (zanî)

Hemî mane di fîkra wî
Şev û rojê te'heyur da
Nine şeyek bi mislê wî
Heqiqet kes pê nizanî

Tu subbûhî tu quddusî
Celle celalûke ya Reb
(wela yesleh lî xeyrîke)
Lekel'hemd û milel mînanî)

Çi eşya û çi zerrat û
Çi ya tu pê îlimdarî
Senakarî tîk ji bo te
Hetta qetrên di baranî

Tenê qet yek turfetul'eynî
Nabine qet xafilê jê
Binê remza (we in min şey')

Li zirweya di Qur'anî

wr.58

Kerkir cebel Musa Kelim
Dî çû ji hûş ma bî xeber
Tecellaya ser tilîyek
Tehella kir li Rehmanî

Xweda reqibê xwe bizan
Nebî tu qet besiret kor
Bi sualê îşaret kir
Cebrailî ji ihsanî

Bike tewbê hem we sed car
Îhtihal û zikrî bike
Bihar û havin û her dem
Bi pahiz û zivistanê

wr.59

12.Belê yê j' batin ve kor e

Belê yê j' batin ve kor e
Çavê tahir çend keşşafe
Kore ji heq lew dê kevit
Fex û davan di cihanê

Padişahê mulkê cesed
Dil merkeza qenc û xerab
Robar in qenc û xerabî
Der tê ji dilê serê kanî

Hikmeta dil nezargahî
Celilê ekber qey ev e
Lew dil xerabin bi emel
Dê bavê nawa niranî

13.Resulê xwe te rêkirî

Resulê xwe te rêkirî
Ya Reb hemî nişa me da
Pa em ji te hêvi dikî
Tam û kemala îmanê

wr.-60

Xwezî û ?sed caran xwezî
Bû ehabê xweda bima
Daîm di çerxa xizmetê
Bendeyekî ? derîzanê

Ercûke ya Rebbel Kerîm
En teheqqeqe amalî
We teslih lî ehwalî
Liye we keza lixilani¹¹

Ricam ji te Resullalah
Rohnîya çavê Melayî
Şefe'et roja mehşerê
Tu havênê hêviyanî

(mewla îc'el selewatik)

... Çend rêzên erebî ne hatin nivisandin)

wr.61

14.Derdê mezin ne ew e

Derdê mezin ne ew e
Ku nebit mal û behra dinê
Belê ewe biçî qebrê
Te nebit zadê mirinê

Bi emel û bi dost û bi kur
Û badîmadi* çikî ???
Li ber derbên milyaketan
Beyhûde dê hewar bikî

¹¹ Ev çarîn erebî hatîye nivîsandin.

Givişkê gebrê dijwarin
Her du mil dê te givêşin
Leş û hesti neku carek
Gav û demê dê herişin

wr.62

15.Yeki Munker yeki Nekîr, dê bèn raser te ser çalê

Yeki Munker yeki Nekîr, dê bèn raser te ser çalê
Weki berqa di nisanê, te axêvin bi sualê
Dê bêjin te ya ebdellah, katu rabe ser xwe û rûne
Tirs û heybet ji dengê wan, Ji hesabî zêde bûne

Ey kesê ku bê emel û bê zad û tewbe nekirî
Ey facirê li dinyayê nimêj û ta'et nekirî
Zûka ji dil bêje ya Reb, Ji vir pê da min tewbe ye
Bike ta'et dê qebul kit, dê efû kit sucê te ye

wr. 63

16.Neyarin Ebdê Bê Nimêj¹

Neyarin Ebdê Bê Nimêj
Bi vî rengî dibêjin te
Kî Rebbê te ki nebyê te
Çi dînê te çi ferza te
Welî hem çi eqîda te

Ebledu sat mest û xumar
Te bihist û lerz û ha û ha
Tê bêjî ez van nizanim
Hinga her neuzû billah

Li te ew dê veweşînin
Qamçi û derbên agirî
Halê te û wan dê ho(holê) bitin
Cezayê ya ku te kirî

Ji wan derbên ji agirî
Ku hev ra danin insanî
Medhoş dikin qebrên herî
Ger bêne guh ahên mirî

wr.64

Di hewirit leş û hestî
Ji jehra mar û eqreban
Tenê di naw çala agir
Lî ber derban û mezreban

Ev reng e halê xeraban
Hetta qiyamet rabbitin
Ji nû hecmê xweyî bitin
Agir biwan tê geş bitin

Emma kesê ba imanê
Bi emel çûye wê tîrbê
Wî ne tîrse ne tewîş e
Ew dê rastî de cewabê

Her du melek ku suala
Emeldaran weqtê* dikin
Suret û dengê wan şêrin
Sohbeta dosta tev dikin

wr. 65

Ji bo te ji ew dê bêjin
Ya ebdellah ka tu rabe
Dê gel te ya dostê salîh
Me soal û te cewab e

Herweki da bêji xewê
Tu dê rabî çavan veki
Li cem te êvar e direng
Di zu karê nimêj bikî

Lewra lî dunyayê nimêj
Taet û mehbuba te bi
Li vê çala teng û tarî
Dê hafiz û yarê te bi

Dê bêjin te ka raweste
Ev roj ne roja nimêje
Kî Rebbê te ki nebyê te
Çi dinê te ka tu bêje

wr.66

Belê Ellah Rebbê min e
Hem Muhammed nebyê min e
Welê îslam dinê min e
Dibêjî mêj ferza min e

Milyaketê bejîn we ye
Te qebra xwe kir ava
De tu raze bo xwe bi xêr
Wê razana bûk u zava

Tirb baxçeya her lê bihar
Bo kesê rastî da cewab
Têra weya dikît biheşt
Deşt û çola pir bê hesab

Bû salihan dê ho bitin
Hetta qiyamet rabitin
Biçin cennetê bê ezab
Hê nû xweşî nûve bitin

wr.76

17.Ji dil fekin vê alemê

Ji dil fekin vê alemê
Ji tune ewî anî wucud
Ew xaliqê evî xelqi
Bi vî rengê holi xerib

Bê hedde wîcud û kerem
Bo rizqê wan ew kafî ye
Dirêjinî bi tamamî
Tayên ihsan û keremê

Ew e settarê uyûban
Wî inam boş û kamîl e
Ew alimê sirrê xefan
Di weda xo wefakar e

Her çi dibit qeda kirye
Qedaya wî ya adil e
Dikarit qet xelas bikit
Senaê te tu qail e

wr.77

Bo gunhê me gunehkaran
Bi efwa xwe tu xeffarî
Ji bo tewba me asîyan
Bi hilma xwe ew qabil e

Tu Rebbeki bî lutfâ xwe
Vê alemê xwedan dikî
Dana te bo wan ebeden
Têtin û zêde wasil e

Asî isyana wî dikit
We huwe celle celaluhû
Ya ku asine ehlê wî
Disa bi balê mursile

Îhsan û fedla wî lî te
Bê edd û hedd û hejmar e
Qebahetên gunehên te
Muqabîl wî muqabil e

wr. 78

Ku tengî hat û ah û nal
Dîl û milak talan kirin
Rojâ te bû ewr û tarî
Hebib û dostê te sile

Tu bê hêvi û hezin hezîn
Qulte heyhate necatê
Ji eltafên wî tê xelas
Ya ku hisab jê xafil e

Ya mucîdê hemû şeyî
Kesê qesdek di dilda bit
Ne qesta dergahê te kit
Ew ê xirra û cahil e

Ê ku bi xeyrî zîkrê te
Îstirahet divêt bikit
Yan ricakit yekî'j bil te
Ew niyetek ya zail e

Çi emelê ku xeyrî te
Xudanî bê irade kir
Çendî muradê zen bikit
Bila zen bikit her batil e

Tu razi bi çi metlûb û
Çî meqsûda hebit sehle
Belê weqtê tu hasil bî
Hema hemû xwe hasil e

Ez ebdekî gunehkarim
Bi taet û zad û xêr im
Ebdê barê kebairî
Li ser piştê ew hamil e

wr.80

Ez ebid û rû siya me
Li bin barê gunhê giran
Eyban suhufê reş kirin
Lê efwa te ya şamil e

Ve hatım ber dergahê te
We husn û zennê şafiî
Wasita min peşîmanî
Rondikên çavî saile

Vêca bibur li ebdê xwe
Ya ku bûrî şûna wî
Muweffeq ke bo riza xwe z
Çi ku/çingu fedla te kamîl e

Lî ebdê xwe bike efwê
Tu yê efwa tazetir î
Yani dikim hemî yeqin
Disa yeqin ew fail e

wr.87

18.Burî burî umrê burî

Burî burî umrê burî
Çîyê mayî ji dê burî
Tu dê mirî tu mecburî
Biçi bê mêvanê qebrê

Di qebrê da imtihan e
Îmtihana emelan e
Ka cewaba melekan e
Ka tu qet vê tinê burî

Yan lezzet e yan niran e
Hetta rabî biçi heşrê
Eger tu ebdekî pakî
Îmtihanê winda nakî

wr.88

Di heşrê da gelek tirse
Kes li halê kes napirse
Gerewa emel herkesê
Çira jê ra nakî hizre

Pira siratê sih hezar
Salan dirêje wey hewar
Ji şûr tijtir, di bin de nar
Meydane bo xweyê xêrê

Bo seferê hîşyarî be
Têr emel û têr xêrî be
Kêrî guneh û teqsiri be
Da bi borî ji vê pirê

Da borî tu bê zerer
Vexwî ji wê hewza kewser
Biçî cennetê bê keder
Êdî tu qet nayê derê

wr.89

19.Ger te divê tu bijî derd û kul

Ger te divê tu bijî derd û kul
Dil têrî be tem'ê bavêje ji dil
Dê binî ji umrê xêr û xweşî
Rusîpiî biçî heşrê, ne rûreşî

Hineka girt qaf û qafê dinyayê
We ji mir çû, çî bir xwe re uqbayê
Bi xwe re weqtê ku çû qebristanê
Ma çî bir ji xeyrî pembû û kefenê

wr.91

20.Xanî û malan terk bikî

Xanî û malan terk bikî

Jin û zarwa yetîm bikî

Bê kes û bê xweyî bikî

Biçî bi mêvanê qebrê

Dilan kul û nazîk bikî

Tejî ah û keser bikî

Çavan tejî giriî bikî

Biçî bi mêvanê qebrê

Dost û hevalan (ji) bir bikî

Bê reng û bê keyfî bikî

Bê ser û ber bêken bikî

Biçî bi mêvanê qebrê

Mişk û maran li xwe kom bikî

Ji goştê xwe wan têr bikî

Hestî têkil axa bikî

Biçî bi mêvanê qebrê

wr.92

21.Ez çî bêjim ji derdê vê dunyayê

Ez çî bêjim ji derdê vê dunyayê

Talibin xeterakî di fenayê

Ezûza pîrr qebiha ne hêjayî

Henzele ye, zeqqum e, qettam nekî

Wekî pira hezar salî felişî
Wekî kenda têk hewirî kelişî
Weki gişlê rizî yê têk telişî
Dave bira, sût e qet pêlînekî

Wr.-93

Wek gemiya avêtî, keleşkestî
Wek hespê pir helayî leş û hestî
Wek pêlava rû qetayî, binî şkestî
Bû seferê bawerî lî pê nekî

Wr.-94

22.Dunya çîqa bê bawer e

Dunya çîqa bê bawer e
Bê bext û bê pêşt û ber e
Wekî qoça ax li ser e
Wellahî qet ne hêjayê

Gelekan dunya kir murad
Jê ne çinin fêkî û zad
Dunyayê hingaft û mirand
Hey dunyayê ne hêjayê

Lê serrifand umrê şirin
Seb wê berda taet û din
Paşê dunya bi wî kenî
Hey dunyayê ne hêjayê

Zêrê umrê xwe gorî kir
Mal û serma jê re kom kir
Paşê nexwar û jê bar kir /r.95
Wellahî qet ne hêjayê

Bine bîra xwe mirinê
Tê çî nava qebrê tinê
Xwe re nabi malê dinê
Wellahî qet ne hêjayê

Eger dunya ne bo axret
Bibi bênder û mezre'et
Jê re rakî xêr û bereket
Bo çîye qet ne hêjaye

wr.96

Hey dunyayê te çî lime kir
Çend bêbextî û çî lime kir
Ah û keser tejî dil kir
Hey bêbextê ne hêjayê

Bira dunya şev û rojek
Pîr û zeif hêje hêjek
Nedi umrê xwe bişkojek
Wellahî qet ne hêjayî

Qimetê vê dunya xedar
Linik Rebbê me yê Settar
Ne wek peza gir û mirar
Wellahî qet ne hêjaye

23. Bi xêr hatî Remezan

Bî xêr hatî bî xêr hat
Bi xêr hatî Remezan
Dîl geş bu pê musilman
Bi xêr hatî remezan

Disa zêde bi îman
Merheba ya Remezan
wr.97
Qedrî bizan musilman
Ser seran hat Remezan

Deryê cennet li me vebi
Sed merheba Remezan
Deryê agir daxistin
Bi xêr hatî Remezan

Rê lî ber gunha nehiştin
Merheba ya Remezan
Şeytan hemî cefilîn
Bi xêr hatî Remezan

Bi zinciran keppilîn
Ser seran hat Remezan
wr.98
Hurî û cennet xemilîn
Ser çavan hat Remezan

Hatî meha Qur'anê
Bi xêr hatî Remezan
Ya rehmet û xufrañî
Merheba ya Remezan

Hatî meha keremê
Bi xêr hatî Remezan
Ya azadya ji cehnemê
Bi xêr hatî Remezan

Hat meha azadiyê
Merheba ya Remezan
Ji bo yê heq bidiyê
Ser seran hat remezan

Hatî meha xeznewî
Bi xêr hati Remezan
wr.99
Bo zengînê uxrewî
Sed merheba Remezan

Hatî dêya feqiran
Bi xêr hati Remezan
Furseta me heqîran
Ser çavan hat Remezan

Remezan hat xelas bû
Bi xêr hati Remezan
Ummeta rast azad bû
Bi xêr hati Remezan

Remezan hat û borî
Bi xêr hati Remezan
Ummeta rast çû jorê
Bi xêr hati Remezan

Ye xwehr ji xwe xwisirî
Bi xêr hati Remezan
wr.100
Ey birayê misilman
Bigri her dem Remezan

Ji ber çuna Remezan
Ser çava çû Remezan
Çiku nayê qed nayê
Mêvanê qedir nayê

Wek Remezan hejayî
Ser seran çû Remezan
Remezan ku biçî jî
Musîbetek meztir jî

Nabini çiqas beji
Bi xêr biçî Remezan
Hemd ji te re Rebbê me
Bike gellek rizqê me

Remezana dinê me
Bi xêr biçî Remezan
Evê bizan baş bizan
Tu xêr biçî Remezan

Wr.-101

24.Ah û hesret bu di dewrê se'adetê

Ah û hesret bu di dewrê se'adetê
Çibkim bori em nagihan wê lezzetê
Ew bi lezzet , lezzeta dinya û axretê
Ne lezzet e, lezzeta ku mirin pê tê
Me bigihinî ya Reb li hewza kewserê
Rojyên sunnet û remezan ser çavan çû remezan
Miftahên deryê reyyan bi xêr biçî remezan

wr.103

25.Dunyayê bavi ji bir bike

Dunyayê bavi ji bir bike
Zadê mirina xwe peyda bike
Tu dê miri xwe şaş neke
Dê tenê bi di tirbê da

Teqwa bike bê hesabî
Xwe xelas ke ji ezabi
Bê teqva tu xelas nabî
Ev e emrêd Qur'anê da

Ê dunya çêrandî kanî
Xweyê mal, deşt û zozanî
Çi bir qebrê ji bil kefen
Tev vindabûn di axê da

Ev dilê min, yê kulê jar
Ah û derdan girtine xar
Ma dê çawa bêtin hedar
Dilê dax û keser tê da

wr.104

Qet me nedî tamek tamam
Ji te dunya bibext dewam*
Ne zarok, ne jin û zelum
Ferqê naki di mirnê da

Zana ewe ti neki dost
Çi paşa çi feqir çi lord
Çi ciwan û çi pir û xort
Te nehêlan di heyatê da

Îlahi tu bes ji bo min
Rehma te ye sermayê min
Riza te ye daxaza min
Di dunya û axretê da

Ji bo gunha tu xeffarî
Kerîm efwî tu settarî
Bike rizqê min di carî
Ditina xwe li biheştê da

wr.106

26.Rojên Bûk û Zavatiyê

Rojên Bûk û Zavatiyê
Xelkên me çûn xwazginî
Piroz bil'te zavatî
Pîroz be ev zavatî
Li wan bikin qewitî

Piroz be ev bûkani
Bila bêjin wê zeryê
Piroz be ev zavati
Tu her bibinî xweşyê

Piroz be ev bûkani
Hinne bikin wan gulyan
Piroz bi ev bûkani
Sor bikin bisk û kezyan

Piroz bi ev bûkani
Zêr bikin zend û tilyan
Piroz bi ev bûkani
Bila heval bê n bibinin

wr.107

Piroz be ev bûkani
Bejn û balê bixemlinin
Piroz be zavati
Gulavê lê bireşinin

Piroz be ev zavatî
Çav û birhhên qelem kilkin
Piroz be ev bûkani
Tililiyan bidin sarkin

Piroz be ev bûkani
Dilê dayka wê kulkin
Piroz be ev bûkani
Her yek bila dua bike

Piroz be ev bûkani
Tu xêr ji bextê xwe b'ki
Piroz be ev bûkani

Binin ulya j'ulya wê da
Piroz be ev zavati
Gelek zava ketne tê da
Zava yê me j'hemya zêde

wr.108

Piroz bi ev zavatî
Binin 'ulya serê nalê (newalê)
Piroz be zavatî
Gelek zava çune balê

Piroz be ev zavati
Zavê me girt wê ru xalê
Piroz be ev zavatî
Binin ulya diwar bere

Piroz bi ev zavati
Gleke zava jê hat dere
Piroz bi ev zavati
Zavê me ye ser defter e

Piroz be ev zavatî
Binin ulya serê gundî
Piroz bi ev zavati
Gelek zava tê de xendî

wr.109

Piroz bi ev zavati
Zavê me ye gula gundi
Piroz bi ev zavati
Govend û reqsê xweş bikin

Îro werin, rabin werin
Xelkno werin vê dawetê
Hemî rengên sor û zerin
Îro qewi keyfa me tê

Îro qewi keyfa me ye
Keçek hêja buka me ye
Kurek qîmet zavê me ye
Îro qewi karê me tê

Ciran û xelk têk dilxweş in
Dest û beden gulî geş in
Xemla seri pûşin reş in

wr.110

Îro qewî dengê me tê
Deng û awazên şirinin
Nay û saz têk qêrinin
Pir û canan dikeninin

Îro qewî keysê me tê
Îro îşê me xweşî ye
Keyf û dawet û xêlî ye
Zavati û bûkanî ye

Xêr û bereket pê re tê
Her dem û her gav xweşi bit
Rizq û bereket teji bit
Parêztin û bê tirsî bit

wr.111

Xêr û xweş î di nav me bi
Selameti di gel me bi
Bela û şer durê me bi
Hetta roja qiyametê

Li we piroz be gelê me
Ciwana û keç û kurên me
Misilmanin birayên me
Xêr û xweşiya heyatê

wr.120

27. Yan te heval û hogir winda kiri

Yan te heval û hogir winda kiri
Dîlê reben çim te hedar nayê

Te zer kirim wek xezêma l'ber bayê
Şev û rojên min bûne yek, bêxew im

Heval çun, sebrikê me l'kesê nayê
Dîlê birin çima jarî tu deqissî

Ker û lali bê xeberî dev qerrisî
Çi rondik bû bûye hesret bo te dilo

wr.121

Yan bê kesî, kes li halê te ne pirsî
Dilo qey ne bes e, ma te çi l'min(li min) hêla
Berdam çulê kirim goyinê serêla
Diyar diyar ez digerim te nabinim

wr.121

Hêstir ji çavan tê xwarê pêl bi pêl
Felekê te çima li min ho kiri
Te em ji dost û hevalan cuda kiri
Li çolan bûm hevalê tinêtiyê
Gelo em li bira we nin, yan ji bir kiri
Hete heme, hêstiran ji çavan dirêkime

wr.122

Birîn kurin, derman ninim li birina kim
Nexweşekî pir giranim ze'if halim
Tebîb nîne erz û halê xwe lê kê kim
Yar û bar tuyî tê û di lezinî
Êvara tu mêvanê keleşinî
Ez bê cih war im, dilbirinim ez
Pêlên te hin nalinên min tinin
Qet me nedî tamek, tamam ji heyatê evê dinê

wr.123

28.Daima dil tejî xeme, nîne safî bêhnek tenê

Daîma dil tejî xeme, nîne safî bêhnek tenê
Hevalên suhbeta çûne, ezê reben mame tenê

Sohbeta min bi hêstirên çava re ye hata subê
Were bilbil, were bilbil wer bi awazek xweş û şîrîn

Ve bihar hat ser çîçek û tenin gula tu xweş bixwîn
Da ez lite guhdar kim, tu ji gulê li bîra xwe bîn

Ez tû tev de bêjin, bigirîn belkî sebra dil piçek bê
Çima bilbil ho dinalî, tû ji wey min qey dilkulî
wr.124

Vebîna kul û derdê te ye, li derdê min derdê dilî
Sed xwezî min bidîta ew daxwazya ji min dilî

Bigota ev ne Melayê me ye, serbestî bila bê
Da min di wê suhbetê da ev dilê kul derman kirba
Ji wan lêvê le'1 û şeker hunguvî têt tam kirîba
Dabya şîfa ji bo derdê dil, laş û dil tev azadî ba
Biba şîfa bo laş û dil ji van ahan xelas biban

ÇAVKANÎ

ACAR, A, “ *İslam Coğrafyacılarına Göre Şırnak ve Çevresi*”, Uluslararası Şırnak ve Çevresi Sempozyumu, Şırnak, 2010

BİNGÖL, A, Kulîlkên Baxê Botan, Amed, *Enstîtuya Kurdî ya Amedê* , 2008

NİŞANYAN YERADLARI, Türkiye ve Çevre Ülkeler Yerleşim Birimleri Envanteri, <https://nisanyanmap.com/>

OCAK, A, Günümüz Şırnak Medreselerinde Arap Dili Eğitimi, Şırnak Üniversitesi, 2017

ÖZDİREK, Recep, ” *Cumhuriyet Dönemi Cizre Bölgesi Din Alimleri*” Uluslararası Bilim Düşünce ve Sanatta Cizre Sempozyumu Bildirileri, İstanbul, 2012

VİKİPEDİ, Şırnak, Tarihçe, <https://tr.wikipedia.org/wiki/Şırnak>

YAŞIN, A, Tarih Kültür ve Cizre, İstanbul, Kent Işıkları, 2011

YAŞIN, A, “*Cudi Dağı ve Nuh Tufanı*”, Uluslararası Şırnak ve Çevresi Sempozyumu, Şırnak, 2010

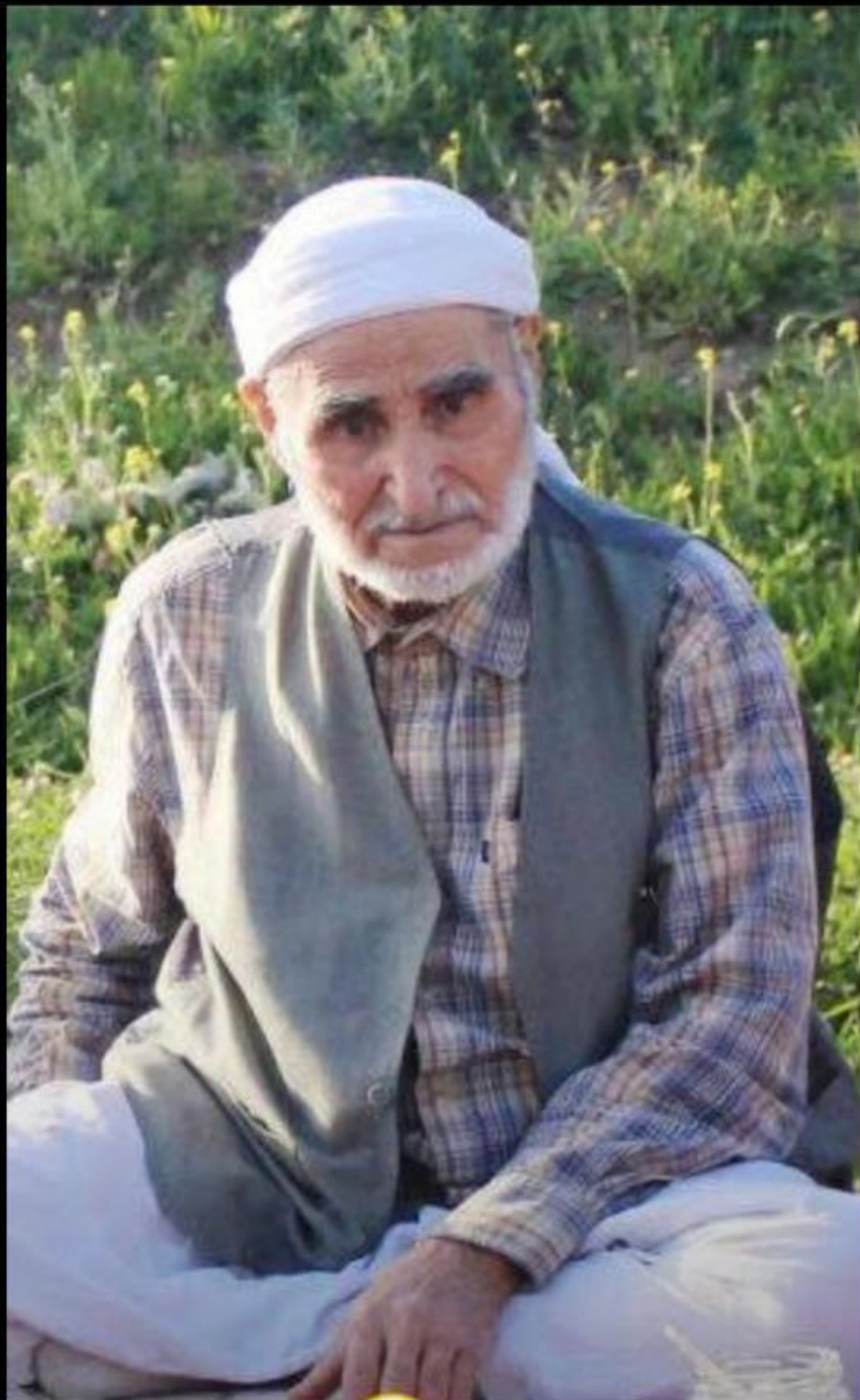
YURT, Numan, Kovara Kurdinameyê ya Navnetewî , Jimar 3, Mîjdar 2020

PÊVEK

Pêvek 1: Wêneyê Mele Mihemê Tajdîn

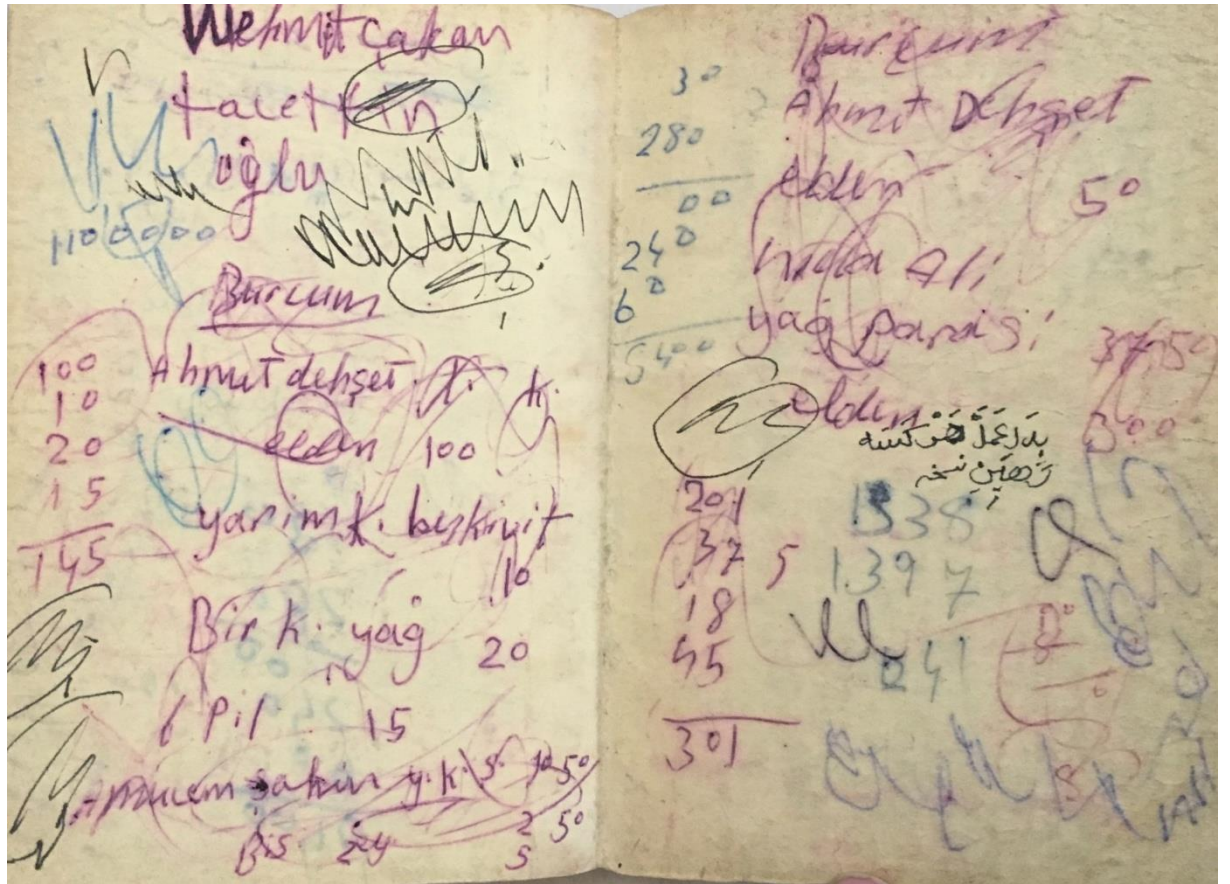


Pêvek 2: Wêneyê Mele Mihemê Tajdîn



Pêvek 3: Wêneyê Mele Mihemê Tadjîn





Handwritten text in a notebook, likely a ledger or account book, written in Arabic script. The text is organized into columns and rows, with some entries underlined. The right page features a table with numerical entries and a total sum.

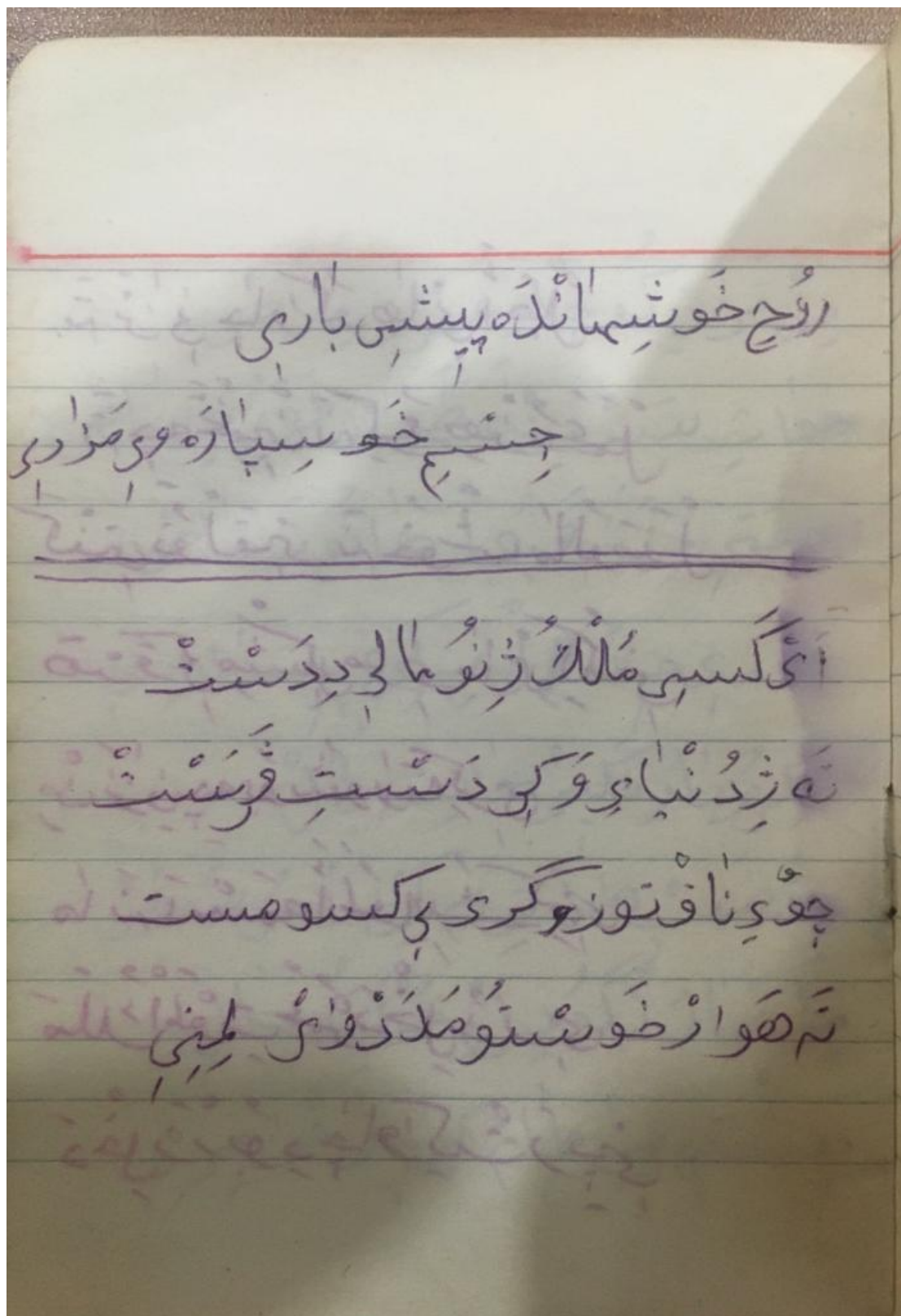
Right Page (Table):

مِسْکِي نَزِيهِي قِيَمَتِ هِيَمِي	
قَدَرِ مِسْکِي نَزِيهِي خَوِيهِي نِيَمَتِ	70
	220
	70
	280
	1540
	1400
	140
	60
	2800

Left Page (Text):

نَه دِيهِي بَرْد نَه مِيرَانِي
 قَدَرِ غَيْرَتِ مَرْدَانِي
 بَايشَنَه پِر مَسْلَمَانِي
 قَنْجَه بَدَل
 مِسْکِي نَزِيهِي قِيَمَتِ هِيَمِي
 قَدَرِ مِسْکِي نَزِيهِي خَوِيهِي نِيَمَتِ
 يَارِي نَه هَسَا نِيَمِي جَعَايِي
 مَقْصُودِ نَزِيهِي يَارِي وَقَايِي
 اخِرَتُو آخِرَتِ نَزِيهِي وَقَايِي
 اَوَّلِ مَدَه بَر خَوِيهِي جَعَايِي

رُوَدِشْتُمْ اَزِ رَحِيَابِ عَمَلِه
 عَمُو مَالِ مَه بُوِي كَرِيُو بَدَا
 چِه بُوِي فَايْدِرِي مَه رِي مَالِ مَزَلَا
 قَطْ نَدَا فَايْدِه كَرُو مَالِ زِي
 رُو خَيْرِي نَه دَه كَارِي جَاوِي رَطْبِي
 مِي نَه بَرِي لَوْ مِي رُو مِي سِيَاو كِيرِي
 شَرِي مَه نَا رُو بُوِي رُو خَدَا نِي چِه شِي
 بَتِي مِي مِي رُو سَرُو بَرِي كَشِي نَه چِي
 قَبِي مِي مِي رُو لِيَا كَرِي دَر مَانِه



1: Navbera rupela 2an heta rupelê 19an, Seyda helbestên Ehmedê Xanî, Melayê Cizîrî û Feqîyê Teyran nivîsandî bu. Me ew helbest nenivîsand.

تَمَّ تَرَانِي جَاوَا كُو هَا تِي اَجَلُ
 تَمَّ جِهَ تَحْمِينِ نَهْ كِرُو هِرَ رُ عَمَلِ
 كَنْتِي تَوَلَقْتِي نَهْ خُوشِ مَالُو مَدَلِ
 هَتَرُو كِرِي مَشِكِي مِرِي مَانِ لِكْنِي
 مِي تَرَانِي بُو شُو لَامَه كِرِي
 مَانَه دَسْمَه اَلُو اَبَشَه كِرِي
 مَلِكِ اَلُو تِ عَمِرُ دَخَلِ دُرِي
 دَخَلِ نَهْ بُو دِ جَاوَا كِتِ رِي نِي

مِنْ نَزْلِ كَوْجَاوَعْمَرِي خِلَاصُ
 هَاتِ لَسْتُمْ مِنْ عَضْبُو لَوْعِ قِصَاصُ
 طَاعَتِي مِنْ نَمِ قَبُولِ طَاعَتُونِ خَاصُ
 خِنْدِي حَيْثَهُ لَمْ كَرِي بَسَا فِي
 مَكْرُوبًا رَنْكَبِرُ طَاعَتِنِ بَالُ
 بَقَضِ وَأَنْ تَرِي كَرِي بَسُ سَوَّلُ
 مِنْ نَمَارِ نَكْوِدِ لَوْ جَرَعْتُو حَالُ
 بَسْتِنِي مِنْ طَامِ كَرِي رَهْمِي

انبياء رسولوا الصحاب
 وان حياتهم تسر لقم عتاب
 يا كنهه كانه كرم من حيه جاك
 او دما صرد مملك دار بيدني

 كه بدد من يابرا از د بيانم ماجري
 جدر كرم صوت شعاقل كرم
 مطيع نفاسي شهوتي

لو ایسے تشریح و حیا
 بر مانتے ہی لومیر
 اوائے نینہ خوف ا خدا
 تا کین حساب آخرتی
 در د مہ دے مان بونینہ
 خاص عوام دل طارنہ
 د نیامورامہ گرتنہ
 گفتینہ بحر فیسوی

اهل خدا کسری نماز
 دینی عزیز دابده بر همان
 خدو تر یا تو بیستما
 کما نرجالی غیرتی
 میر و وز بر و جو ندران
 مع لبراء اقلیدران
 شمع مبینی دبر بیان
اودجه کن قیامت

دِلْ زَمِنْ نَاكِتْ خِيَالِي
 بَوْمَه پَر وَا نَا بَشْمَالِي
 تَوِينِي حَسَنُو جَمَالِي
 اَمْرِي دِلْمِنْ اَمْرِي دِلُو
 دِلْ قَنِيرِي تَانَه بِينِي
 دَفْتَرِ اَعِشُو جُونِي
 سَرِ خُونِي سَكْرَانِ بَمِينِي
 اَمْرِي دِلْمِنْ اَمْرِي دِلُو
 سَرِ خُونِي سَكْرَانِ نَوْمِينِي
 اَفْقِيَا اَسْوَدِ دِلْمِينِي

صبرِ طاوارِ چو ز دَسْمِزِ
 اُمّی دِلِی مِزِ اُمّی دِلِو
 صبرِ اَدِیو سَکونِ
 بارِ زِ اَوِی لَیوونِ
 دِلِزِ پَنجَانِ کَرِیو خُونِ
 اُمّی دِلِو یَا رَبِّ دَلِیلِ
 دِ اَمِیَاوِی دِلِ دِوَاکِی
 هَرِو تَوِ عِیَسَی مَبْتَلَاکِی
 جَا فِدَاکِی مُصْطَفَاکِی
 اُمّی دِلِی مِزِ اُمّی دِلِو

جانِ فِدَا هَاتِمِ بَه بِنَمِ
 دَفْتَرِ عِشْقِ خُونِ
 سَتَرِ خَوْشِ سُكْرَانِ بِ مِیْنِ
 اُمِّ دِلُو یَارِ دِلِی
 زِ بَخْتِی مِنْ رَشْتِی رَا بُو خِیَالِ اَیْنِ نَه بِ اَطْرَافِ
 لَمِیْنِ رُو شِی غَمَامِ رَا بُو نِیْسِیَاهُ زُلفِ مُقَابِلِ صَا
 سِیَا زُلفِی کُو پِنْدِ بُو زِ رُو شِی نُورِ کُ هَلْدِ بُو
 حُجِیْبِ تَبَرِ کُ لَمِیْنِ رَا بُو حَسِی نَسَه مَارِ قَاتِلِ هَلْ

از متانتان به این که در میان بیایند
 چه شده ماره حتی بنجی
 طینماوی لیتنگنجی
 دلور به بی قنجی
 چه پیشنگوشیلو میله هات
 گلو پیشنگه یان غر عمره
 گلو یان زلفه یان عنبره
 شیلا نازکا اسمه
 بخه خالو تلاتر هات
 سلا سیر

سَدَّ بِيضُ طَوْقٍ لَأَوَازِي
 كَهَارُ رَوْ بَلْبَدُو بَارِي
 كَهْرُ زَنْكِينِ يَأَوَازِي
 جِرْ تَلِينِ زَبْرُ صِلْ صَاتِ
 بَرُ وُجْهِ رَسْتُو بَلْبَشْ كُوْشِي
 جَوَافِ هَرِ قَانِ وَكِي رُوْشِي
 دَبْرُ دَاغْ جِهْ دِرْ صَدْرِي
 عَجَائِبِ بَاعِ كَامِلِ صَاتِ

وَهَلْ تَمَنَّاهُ بِمَنْزِلِهِ أَوْ عَلِيٍّ فَانْزِيلَهُ
 بِحَائِثِ بَاغِ كُلِّ شَيْبٍ
 فَهَجِي دَيْتِ أَوْ مَسُونِ شَبُو
 فِقَانُودِ لَمَهٍ فِي خُوشَبُو
 بِلُو دَارِ قَرْنُقُهَا تْ
 بِلِي دَارِ دِلُّ بِيَقَه
 صِنَارُ زَرْبُ سَبِيَقَه
 سِيَا زَلْفِي مَابِي بِيَقَه
 زَبَلَا كَانِي جَرَجِرْهَا تْ

۱- تعالیدن کفر بلاف اصر دین گریں کتہ ناف

نارت ثیدل ایشر برین

دیکین نا کین قط نا کوین

کازی رسور غم رقیں کاستروری عالمودین نسخ

محمد الامین نسخہ در مانا دی بال صمیم

شافی نسخہ

دچہ کوین برینین دل

نینہ طیبیکر کامیل

لار دجهل بکر زیل

خرابین بشو شد

قیر گریں دی تو مینہ ۲

ذکر نیت روز شنبه

۳- واجبه ایر یو گریں حتی رجا فانیته خوین

لور انما ص صرخ دین پین قبری کا چاوتیه

هیرا ته بشو ستر برین

سَرَهَر نَدِر زُونَا سَلَوُ
 هَ كَنَفِ لَدُنِّي زِيدَ رِي
 حَسْرَتُ كُذِّبِ بِكَيْشِينِ
 دِجَوَابِ بِجَهِيشِينِ
 لِيَرُ ضَرْبَانِ پُرُ يَا بِيشِينِ
 پُشْمَانِي دِ سَرُمِيه
 وَ كِي بَرِي سَوْدَا كُوِي
 رَا سَتِي نَدِر تُو جَوَابِي
 اَمَانِ يَارِ بُو چَاوَابِ
 رَحْمَتِي بَلَكِ لِحَا اِي مِيه
 N

خوشتر باشد از آن
 فی امتحان زبورتکین | احمد صالح زید کن
 عملی بر حاز زبکتی
 او دست با او زبکتی
 بدای پیرنه تم توبیه توبیه بکند و کند
 اهل مالادی تم بهیلی
 دقبرید با بفتیلی
 زو ز پیدرت سیلی
 لی حمل سوز دار تیه (و عملها و التیه)
 گه نند و عاقل کران
 تنفس طوطا کافرنه
 نفسی بوون کر ز بنیه
 دین خوبردان می گردند

اُز زَنَه سَهْدِ جَانِ لِي دَتَه
 دِرِ يَكَا رِ ^{حَقُّو} ~~سَهْدِ~~ بِي سَو كَرَا
 اُورِ يَكَا تَقَرِّبِ دِنِ زَا
 مَرَا كَو تَبْدِ بِي دِيَارِ
 لِي لِي بِي رَتِ اِكَا مِلِ يَارِ
 فِي صَبِيحِ صَدَدِ اَوْ خِيَلِ
 شَو كِي لِي دُرِ رُصُورِ كَلَلِ
 چِنْدِ زُورِ دُرِ رُزِينِ بِي
 لِي رُزِينِ صُورِ كَلَلِ

بِحَبْلِ اللَّهِ فِي شَرِّ دَلِيلٍ كَرِيْمٍ يَدْنِيَّتْ بَارِئِ مَلِكٍ
 مَقْشُوقٍ
 مَهْدِيٍّ لِي وَتَهْ مَقْبَدِي كَرِيْمٍ
 لِي نَامَتِي مَهْ مَطْلُوقِي كَرِيْمٍ
 مَنَوْتِي چِنْدِي صُحْبَتِي كَرِيْمٍ
 لِي شِ كَسْتِي نَلِجِي دَمَلِي
 بِرْتِي دَرِ صُورِي كَسْرِي
 هَارِي دِينِي دَرِ بَدْرِي
 شَفُورِي رُوشِي رُخْوَانِي كَرِيْمِي
 اللَّهُ مَعَنَا وَمَعَلَانِي

وله أيضا رحمه الله

چاری
من دی لپاز رحدوت دوشین قد لیب
چارایی کسلو شیرین مینا خملانوی بهاری
بقی خمدلیر برقی یا احسنه هورت ظاهر
مخ اوز اسیمان و کوی برقی تینم خاری
لغشاقان دکت کازی در دانه من بسطین
دلایر لطیف از جونا برد هو چاری
یادی دگو شمه بین صفرو بوعد لذی افتر
نقابادیم کارکن داهون بین و مکاری
قط نه ویر هون که نین فی گوئی ←

رَهْدُونَ اَنْتِي بِسَطِينِ كَوْمِشْتَرِي دِي اَبِرَا
 عَقْلِي تَوْنِيخِ
 اَقْمِثَالَا اَحْرَبُ بُو يَادِي اَفْدُنِيَا مَرَارِي
 مَحْبُوبِ شَاهِي ذُو الْجَلَالِ
 رُو وَ هِي قَادِرُ كَالِ
 قاصِدِ رَبِّ لَا يَزَالُ
 سُلْطَانِ مُحَمَّدِ مِصْطَفِي
 چشمِ تَوْرِ چِكِرِي
 سِرِّ خَوِي ظَاهِرِ كِرِي

مُخَلَّوْ سَبِيَّوِي اَقْرِي
 سُلْطَانِ مُحَمَّدِ مَسْطَفِي
 اِنْسَانِ جَمِيعِ مَلِكِ
 دَهْ بُوْدُو اَبِ حَقِ سَمَلِكِ
 دُو زَدِ بَرِ جَوْ هَمِ فَلَائِكِ
 سُلْطَانِ مُحَمَّدِ مَسْطَفِي
 وِلْدَةُ حُورِ نَازِنِي
 خَمْرِ اَطْمُورِ شَارِبِي

جَنَّتِي سَبَبُ وِي أَيِّ مَعَارِي
 سَلْطَانِ مُحَمَّدٍ مَسْطُفِي
 قَامَتِ الْبِقَادِرَتِي
 جَنَّتِي صَيِّفِي ظَلَمَتِي
 يَسْتَوِي بِنَا صِيَا أُمَّتِي
 سَلْطَانِ مُحَمَّدٍ مَسْطُفِي
 رُوِيَ دَلِيلُ كَافُو خِيَاكُ
 يَا لَيْتِي كُنْتُ تُرَابُ
 أَوْ صَيِّفِيَا خَلَقَ خِيَاكُ
 سَلْطَانِ مُحَمَّدٍ مَسْطُفِي

أَيْ اِغْتَارَ اُنْبِيَا
 أَيْ نُورِ حَسْبِ اَصْفِيَا
 سُلْطَانِ عَالَمِ بَرِيَا
 سُلْطَانِ مُحَمَّدِ مَهْمُطِي
 أَيْ مَخْرُجِ نُورِ اَنْبِيَا
 أَيْ بَجْرَدَاتِ كَبْرِيَا
 أَيْ مَلْجَأِ صَيْثِيَا
 سُلْطَانِ مَهْمُطِي
 أَيْ مَطْلُوعِ نُورِ صَيْثِيَا
 أَيْ سَوْرَةِ تَشْمِصِيَا
 أَيْ نُورِ عَيْنِ مِهْمِيَا
 سُلْطَانِ مُحَمَّدِ مَهْمُطِي

أَيُّ مَطْلُوعِ شَمْسٍ أَيْمَانٍ
 أَيُّ مَغْرِبِ كَوْكَبٍ مَكَانٍ
 أَيُّ خَاتَمِ بَيْتِ سُلْطَانٍ
 أَيُّ جَانِدِ بَيْتِ بَيْتِ بَيْتِ
 أَيُّ أَهْلِ دِينِ بَيْتِ بَيْتِ
 أَيُّ شَمْعِ جَمْعِ الْمُرْسَلِينَ
 سُلْطَانِ مُحَمَّدٍ مِصْطَفَى

محمد صاحب تاجی جزی جن انسان
 دما اوچو بومعرج ملک ان شاہیل دانی
 ملک ان کر بویہ شاہی شکر خوشین تر پتہ شاہ
 طواف اور ن وجود مانی خدایہ صبر انی
 دما شملہ ریگ زور اطاعتی فرصت
 لوزید بویہ محبت دید کافی چو عزمانی
 تماہات نبی بلغ ملک را بونہ صفر صنف
 مز گنیر دانه جو جوار و محبوب سنیانی

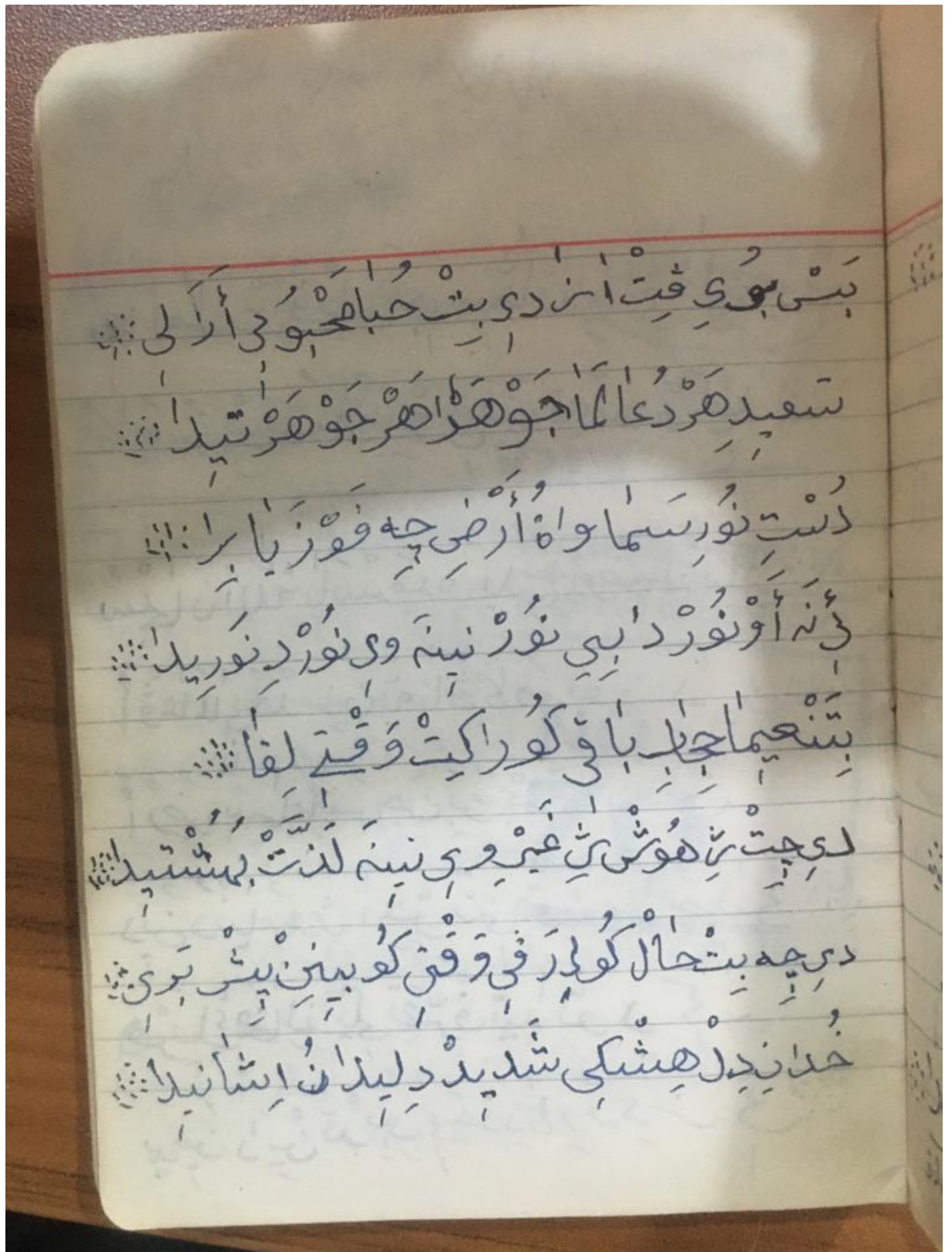
اَوْ مَحْبُوبٍ اَوْ طَهْ اَوْ تاجِ اسْر شَاهَا
 اَوْ شَمْسِ اَرْبَعِ طَاهَا اِنْ لَوْنِ خَوْشِ بَوْمُسْلَمَانِي
 اَوْ اَوْ اَحْمَدِ نَادِرِ اَوْ اَنْ بَرِ بُو زِيَارَتِ كِرِ
 كِهْ اَعْمَرِ شَيْشِ مَشْرِفِ كِرِ خَدَا لَو تُو وَرَهْ بَا يِ
 خَدَا پِرْدَهْ هِلَا بُو پِچَا وَ خُو خَدَا رِ بُو
 حَقِيقَتِ وَ رِ نَزَا نِ چِ بُو مَنْرَهْ رِ جِ سَمُو جَانِي
 خَدَا كُو نِي اِيَا اَحْمُو دَا رِ مِ خَالُو اَرْ مِ مَقْبُو دِ
 تُو چِهْ بِنَا زِي رِ كِهْ مَقْصُو دِ تُو لِدِ بُو نَامِ رِ خَانِي

كَوَالِهِي يَكِيهِ مَنِيَّتْ بِيْدِهِ مَنِيَّتْ صَهْدَرَا مَنِيَّتْ
 ذَاوَنَه بِيْرِي تُوْرَحْمَتْ نَاوَا كِرُونَاوَنِي فِي
 جَدِّ بِلَطْفِي يَا اِلَهِي مَنْ لَهْ زِدْ عَلِيْلِي
 مَغِيْسِرْ بِالصِدْقِي يَا اَرْعِيْنَه يَا اَبِيْ يَا جَلِيْلِي
 ذَنْبِيْ ذَنْبٌ عَظِيْمٌ فَاغْفِرْ الذَّنْبَ الْعَظِيْمُ
 اِنَّ شَخْصًا غَرِيْبًا مَدْنِيْبًا عَبْدًا ذَلِيْلًا
 مِنْ كَضِيْبَانِ وَنَشِيْبَانِ وَتَسْمُوْا بِقَدْرِيْ تَسْمُوْا
 مِنْ اِحْسَانِ وَفَضْلِيْ قَدْ اَعْطَا الْجَزِيْلُ

أَنْتَ شَاخِي أَنْتَ كَافِي فِي مَهَامَاتِ الْأُمُورِ
 أَنْتَ رَبِّي أَنْتَ حَسْبِي أَنْتَ لِي نَفْعُ الْوَكِيلِ
 هَرَجِي كَوْدِي بَعْدِي بِرَنگِ تَرِ الْكِرِي عِشْقِ عَادِي
 دَفُورِي قَلْبِي هُوَ أَطْلَسِي تَرِ هُوَ جَاوِي دِينِ بَحَارِي
 نَالِ هَرِي نَهْرِي نَسْتَجِي بِوِي حَالِي تَرِ رَنگِي سَاعِي
 قِيرِ كِرِي نَا تَسْكِينِي لَوْ خُونِي تَرِ جِيَا قَانِ تَبِيهِ خَارِي
 نَسْرِ اَهْلِي دُنْيَايِ تَرِ بِرِي كِينِ نَسْفِيهِ خِيَا تَرِ
 شَمْسِ حَسْبِي تَانِي تَرِ بِرِ جَاهِدِي نَا يَتِ بِهَلِي

مَقَرِّ بِنُو اَصْفِ بْنِ حَضِرِ لَعْمَانَ بُو هَبِرِ كَنْ
 وَصَلَا حَسِبِ كَوْنِيَّتِ اِكْرِدِدِ قَطْ نَابَه سَا سَا
 اَوْشَرَنْ اَيْشِي كُو مَه دِي نَزْدَسِي عَشِقِي بِنِ حَسِبِ
 دِي مَشُو شِشْ شِي لِرِزِي جِشِيْدِ عِنْدَرِ لَنْ هَوَا رُ
 كَلُو هِيَه بُو بَرِيانِ دَرِ مَانِ لِيَا لِيَه اَوْ حُو ان
 تُو دَرِ تَنْ بَرِيَه اَكَلِي دَرِ مَانِ لِيَا لِيَه جِعَات
 بِي سِي يَلِ سِلَامَاتَه خَلَاتِ يُو مَنِ هِنْدِي تِيْتِ هَدَرِ
 رُو ان لِيَقِي لَعَلِ شَاكِرِ سِلَامَتَه بُو مَنِ بِي شَا
 اَوْ دَرِ مَنِي كَلِي شَرِي نَزْدَسِي اَكَلِ دِي جِكَمِ شِي اَنْ
 اَهْ كَلَا تِيْدَه تُو بِي نَزْدَسِي دَانِ وَ مَشِيْدَه هَوَا
 اَهْ دَرِ مَنِي كُو رُو دَخَانِي مَنِ مَنِ نَا بِي نُو صِدْ هَوَا
 تِي كُو رُو زُو رِي نَزْدَسِي دَانِ وَ مَشِيْدَه هَوَا
 تِي دَرِ مَنِي كُو رُو زُو رِي نَزْدَسِي دَانِ وَ مَشِيْدَه هَوَا

دِي جِه بِي لَدَن تَا نِي بِنِي بُو عَرَب رَحِي سِيد ۞
 غَرِيب مَن حَكِيم حَق نُور فِي سِرِّ حَقِي پِيد ۞
 وَ هِمَا حَبِيبِي فِي غَرِيبَانِ عَلِيد دَر دُجَا ۞
 مَن پِيد بِال لِب حَكِيم دُنْيَاي كَا دَو تِيد ۞
 مَا دِي بِي لَدَن تَا نِي يَار بِلِي يَار حَقِيقِي يَار ۞
 صَالِح عَمَل يَار صَادِق أَوْ يَار تَارِق پِيد ۞
 دِي كِتَابَا نِي رَقْم بُو اِن دِي تِي مَر قَوْمَه ۞
 مَن پِيد وِي كِي مَهْدَر بِي كِي دِي يَار لَطْف رَحِيم ۞
 لِي لَدَن مَكْتُوب فِي عِلْمِي فِي كِتَاب عَمَلِ الْمُؤْمِنِ الصَّادِقِ
 اَنْ فَلَانَا اَمِنَ مِنَ النَّارِ، فَمَا اَبْسَاهُ وَا جَلَم



امانت قط نبي ميقان برالقي خان حير
 كابوس برهقول ديوتنه تين ديتوميد
 سبحان الله ياسرمدى بديع ارض ازمانى
 اوعلماي خدمين ته ناوقا فونونى
 ارض سماء انس جن بر بحر جوي بين
 دين دنيا روش اخر تى تو شير خدنى
 هر يك مخالفى كى تصرف تيد اود كى
 بدين دايين تدبى بي حد دكار و دى نى

بوجه نور انبساطه كرامه عالمه حقيقه
 چه سر خاراك چه هزاره عالم بياناته سنان
~~هزاره هزاره هزاره~~
 هي مانند فكر وي شفق و شخيره
 نينه شينك بمثل وي حقيقه كسري نري
 ولسبوي قدوس جلاله كبريا
 ولا يصح لغيرك لك الحمد ملك الميراني
 چه اشياء چه زينت چه باتوي علمدري
 تبارك بك ربوته حتى قطرن ديارني
 تني يدك طرفه العين نابنه قطر غافل شري
 بنی محمد (وان من شئ) ليز و ياد قره اني

يَا سِرْفَارَكَ يَا اَوْعَالَمِ فِي غَرْفِ تَوْبِي بِيَا
 كَرِيْمِ مَوْسَى كَلِمِ دَرِ چُوْتِه هُو شُو مَابِي خَيْرِ
 بِجَلَا يَا سِر تَلِيْدُ تَحْلَا كِرْدِ لِحْمَا فِي
 خُد رَقِيْبِ خُو اِي زِي نَبِي نَوْ قَطِ بَهِيْرَتِ كُوْرِ
 بِسُوْلِ اِيْشَارَتِ كِرِجِيْر اِيْلِ شِ اِحْسَانِي
 نَهْ جِيْر بِهِيْر سُوْلِ جِيْر اِيْمِيْرِيْنِ اِحْسَانِي نَحْمِ
 بَلَكه تُوِي هَرُو صِدْجَارُ اِيْتِهَالِ دَكُوِي بَلَكه
 بِبِهَارِ هَاقِيْنِ هَرْدَمِ دِيْپَا هِيْرُوِيْرِ فِئْطَانِي
 اِي كُوْرِ چَاوِ كُوِيْرِ بَهِيْرَتِ رُوْنَهْ نَهْ كُوْرِهْ
 دِيْپِيْنَتِ لُو خُوِيْرِ هِيْرِ مِهَلِكِيْ نَفْسِ شَيْطَانِي
 بِبِهَارِ هَاقِيْنِ پَا هِيْرِ دِيْ هَرْدَمُوِيْرِ فِئْطَانِي نَحْمِ

تُوِي اِي
 كُوِيْرِ خُو
 پَا اِيْشَاه
 رُو بَا
 حَكِيْمَتِ
 لُو دِي
 رِيْسُو
 پَا اِي

بلی ایس باطنق کور چاؤ طاهر عند کشف
 کورن حولود کفیت فح دقان در جبرانی
 پادشاه ملک حسد دمرکز افق خراب
 سربارن فخور در دردی سیرکائی
 حکمتاد نظر گاه جلیس اکبر فی آفة
 لود فراین د عمل دی باق ناقانری
 رسوخه ته ریکری یارب همیشا مدا
 یا ائمن ته هقی دکی طامو کما لا ایمانی

خُونِي لِي صِدْجًا رِخْوِي بِوَلَمِيًا خَدِي مِمَّا
 رَأَيْتُمْ رَجْرَجًا خَدَمْتِي بِنَدِي لِي دَرِي زِي
 أَرْجُوكَ يَا رَبِّ الْكَرِيمِ أَنْ تَحَقِّقَ لِي
 وَتُضِلِّي لِي أَهْوَالِي لِي كَذَلِكَ لِي
 بِرِجَامِي تَمَّ رَسُوْلَ اللهِ مِنْ هُنَا جَاؤُفِي
 لِقَوْلِكَ مَا نَبَرْنَا نِي سُبْحَانَ
 شَفَاعَتِ رُوْحِ مَحْسُرِي قُوْهَاتِي هَيْقِيَا نِي
 صَوْنِي لِي أَجْمَلِ صَلَوَاتِكَ بِرِجَامِيكَ
 عَلَى النَّبِيِّ أَهْمِدِ لِنَبِيِّ التَّقِي وَالْبَيَانِي

س
شتر سیرتی چالی پراهر و هرا ز جارا
بگری

وله ایضا

در دمن نه او کونیت مالو بشارد فی

بلو اوچی قیری ته نه بیش در صر فی

و عملو بدستونی کرو بر مار چه کی

بصر بن ملیا کتا بیهود در صوار یکی

~~و ایچا و عملو کتا بیهود در صوار یکی~~

~~و ایچا و عملو کتا بیهود در صوار یکی~~

گفتی که قیردش و این هر دمل در ته گفتی

لشوهستی نه کو جازک کا و دمی هر شت

ش بعد ز ادملان و چالکی اگسی

خدیما

یزنی

فی

بدری

مقیانی

اتک

فی

صورت دشن پر چاق کشتن کلبه بستور ستر درید
 دیدستی وان قام چیرهور ~~و چو چو~~
~~و چو چو~~
 یلک صکر ~~کی~~ نگر دین رستره سرحالی
 کردی ملک ~~سبحان~~ سبحان
 وکی بر خادینسان تم اخیقن بسووی
 دی بیزه ~~یا~~ یا عبد الله کاتورا بمرحورون
 ترس عیب تر دنگی وان تر حسامینه بدبون
 هر کسی کعبی مملو زار توپ نه کری
 بی فاخر لد نیای نمیش طاعت نه کری
 زوکار دل بیز یارب تر فرید من تو بینه
 طاعت ~~دی~~ دی قبول کن دی عفو کن سوخ نیلا
 بکه

نیارن عبیدی و نیمارش

بغی و نگدیترن تم کی زستتم کی نیسی تر

چه درسی تر چه فرطانه و چه عقیدت

ابله شاستر مستو نمازت هست لرزه ها ها

دی بیزارقان بزیم صنگا هر نه عودیا الله

لله اودی فوشینی قائم چیوسری اگر

حالی تو و در هویتین جز یاتم کری

شوان ضربینش اگر کو هقرا دافن انسان

قد هوش دکن قهرن سری و جها نی

عز بنم گوه اهن سری نمسخر

4

دی هور کله لسه هستی
 زهر امار عقربان

تني دنا و چالا ايگر لير ضربان مزيان
 او رنگه ا خرابان حتى قيامت رين
 ش زو حيم قيامت ا گر بوان تي گشيتن
 اما کسي بايمان بعل چو برون تي
 وي نه ترس ر تشويشه او درستي دي
 هر د ملک کوسو لا عمل دارن وقتي دکن
 صور تو دنگي و ن بتر صحتنا دينا
 تو دکن

شِ بُوَنَه شِي اَو دِي بِيژَن يَا عِبْدَ اللّٰهِ كَا تَوْدَانِيَه
 عِبْدِ نَسِيخَا
 دِ كَلْتَمَّ يَا دَسْتِ صَلِيحَه مَه سُسُقَلَتَه جَوَابِيَه
 هُوُو كِي دِي شِي خُوِي تُوُوِي رِي جِيَا قَا نِ قَلِي
 لِحْمَه اِيغَارَه دَر نَك دَرُو كَا رِي مِهْرِي بِي
 لُوَرِ الدِّيَايِي نِهْرِي طَلَعْتُو كَبُو بَا تَه بِي
 لِي قُرْ جَا لَاطِنَل طَا دِي دِي حَا فِظُو يَار تَه بِي
 دِي بِيژَن تَه كَا رُو سَسَمَه اَو رُو نَه رُو نَه نِهْمِيژَه
 كِي رِي تَه كِي نَسِي نَه چِه دِي نِي تَه كَا تُو بِيژَه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 وَلِيَّ السَّلَامِ رَيْبِي مِنْ دِيْبِي مِيْرُ فَرْطَامِي
 مِلْيَا كَتِي بِرِيْزُ وَرِيْهِيْ قَدِ اخُو كَرِ اَقَا
 دَه تَدُرْزَه بُو خُو بِيْخِرُو رَا زَا نَا بُو كَرِ زُو
 تَرِيْ بَا عَجِيْ اَهْرِيْ بِيْهَارِ بُو كَسِيْ رِيْ سَتِيْ رَا جُوْبُ
 تِيْ رَا خِيَادِكِيْ بِيْهَشْتِ رِيْ سَتِ جُوْلَا بُو رِيْ حِيْسَابُ
 رُو صَالِحَانِ دِيْ عَوِيْ بِيْ حَتِيْ قِيَامَتِ رَا بِيْ
 بِيْ حِيْ جَنَّتِيْ بِيْ عَدَابِ هِيْ نُو مُو لِيْ نُو قَه بِيْ

شَدِيدًا فَكَيْفَ فِي عَالَمِي يَا رَبِّ تَنَّهُ أَوْيَ أَنْي وَجُودُ

أَوْ خَالِقِ أَوْ خَلْقِ بَقِي زَنْكِي هُوَ غَرِيبٌ
شكرتني

يَحْدُوهُ جُودُكُمْ بُوْرِي وَانْ أَوْ كَا خِلَّةٌ

دِرْدِينِ بِيَمَامِي طَاقِينِ إِحْسَانِ كَرَمِي

أَوْ سَتَارِ عِيُوبَانِ وَإِنْعَامِ بُوْشِ كَامِلَةٍ

أَوْ عَالِمِ سِرِّ خَفَانِ دِقْعِدَاخُو وَفَا كَارِ

هَرَجِي دِيْتِ قَضِي كَرِيْمِ قَضَا أَوْي يَا عَادِلَهُ
قَضِي كَرِيْمِ

يَا إِلَهِي تَوْعْظِي خَوْرِ صِفَاتِ عَظِيْمِ

نِكَارِي قَطْرِ غِلَاضِ بِلْتِ ثَنَاءِي تَوْقَاتِي لَهُ
إِحْسَانِي بِلْتِ نَسْخِ

بِوَكْنِهِمْ كَنَّهُ كَارِزَنْ يَفْقُوْا حُوْنُوْ غَفَارِ
 شَرِبُوْ تُوْ بِاَمِّ عَاصِيَا نِ بِحَمْلَا حُوْا وُ قَابِلَهٗ
 تُوْرَجِكِي بِلَطْفَا حُوْفِي عَالِمِي خُدَانِ دِكِي
 دَانَا تَهٗ بِاَزْوَانِ اَبَدٍ تَيْتِيُوْنِيْدَ وَاَصِيْلَهٗ
 عَاصِي عِصِيَا نَا وِرِكِي وَهُوَ جَلَّ جَلَالَهٗ
 يَا كُوْ عَاصِي نَهٗ اَهْلِي وِ دِيْسَا بِبَا لِمَرْسِيْلَهٗ
 اِحْسَانِ فَضْلَا وِلِيْتِي وِعَدَدِهٗ هِيْرِمَا رِ
 قَبَا حَتِّي كُنَا هِنْتَهٗ مُقَابِلِي وِمُقَابِلَهٗ

ای دُشوقِ نه حقا

گوینگی هایت آه نال در لومیلان تالان کورن
 هفتاد و نهم حقا
 وورنه بو عور طاری حیب دست تیر سینه
 نوری هیقو هذین عذین قلت هیها ترحاتی
 شر الطاقن و فی خلاص یا کو حساب تر غافلانه
 یا موجد همی شنی کسی قصدک دل دایت
 نه قصد دارن گاه تیر کیت او غیر و جاهله
 لری کو بغیر ذکر تیر استراحت رفت بکیت
 یا نر جا کیت یگر بیلته او بیکی یار ناله

چہ من ایا قصد معرو و فر بل اجناب تہ بکت
 اور ایک ہی ہو دیر ہم تر صواب ماثلہ
 چہ عمل کو غیر تہ خدائی پر ابراد کر
 چند صرا ارضن بکت بلاطن کت ہر باطلہ
 تدر اضی بیچہ مطلق بیچہ مقصودا ہت سہلہ
 بلی وقت تو ما صلی ہما ہی خہ ما صیلہ
 از عبد کی گنہ کارم بطاعتون د خیرم
 عبد بار کبار البسریشتی او حامیلہ

اَزْ عَلِيْدُ رُوْسِيَا تَمَّ لِيْنِ بَارِكْتِهْ كِرْدَنُ
 عِيَانِ صُحُوفِ رَشِي كِرِي لِي عَفْوَاتِمَ يَا شَامِلَتَهْ
 قَهْ هَاتِمَ بَرْدِ دَرِ گَاهِ تَمَّ وَحَسَنُ ظَنِّي شَافِي
 وَاسْطَامِنِ پِشْمَانِي مَرُوْدِي كِرْدَنُ چَا وَ سَائِلِهْ
 قِي جَابِرُ لَعْبِدِ خُو يَا كُو بُو رُو شُو تَا وَ
 مَوْفَقَهْ بُو رِضَا خُو چِكُو فَضْلَاتَهْ كَا
 لَعْبِدِ خُو بَلَكَهْ عَفْوَتُو تُو عَفْوَاتَا زِ تَرِي
 اَطْلُ عَفْوَاتِي چِهْ
 يَغْفِرُ دَرِكِ هَمِي يَغْفِرُ دِي سَابِقِي اَوْ فَا عِلْمِي

بُرِي بُرِي عُمُر بُورِي ﴿﴾ مَحْمَد مَآدِي شِ دِي بُورِي
 دَو بُورِي تَو مَجْبُورِي بِبِي دِي مِيقَانِ قَبْرِ دِي ←
 دِي قَبْرِ دِي اِمْتِحَانِ نَه ﴿﴾ اِمْتِحَانِ اَعْمَلَانِ دِي كَا جَوَابَا مَلَكَا نَه ﴿﴾
 كَلَامُ لَفْظِ نَه نَه اِمْتِحَانِ دِي بِبِي حَشْرِي
 اَكْر تَو عِنْدِكِي يَا كِي اِمْتِحَانِ وَنَدَانِكِي تَعْلِيْمَتِي تَمَاشَا كِي

رخشید گلد ترسه کسولچار کسنا پرسته
 گروا ^{تقیب نسخه} ^{چراش پواناکی هندی} ^{تقیب نسخه}
 پیر صراط سبی هزاره سالاد در پی شوی هوار
 ش شوز تر تر دیندا ناز ^{میدانه بوخی خیری}
 بو سفر هشیاربه ^{تیر عملو} ^{طاعتور} ^{تره خیره}
 کم گنهو ^{تقصیر به} ^{ببور شوی}
~~.....~~
~~.....~~
 د به بور شوی ^{تقصیر کو} ^{چپی جنبه}
 رید تو قط نای دس کسنا

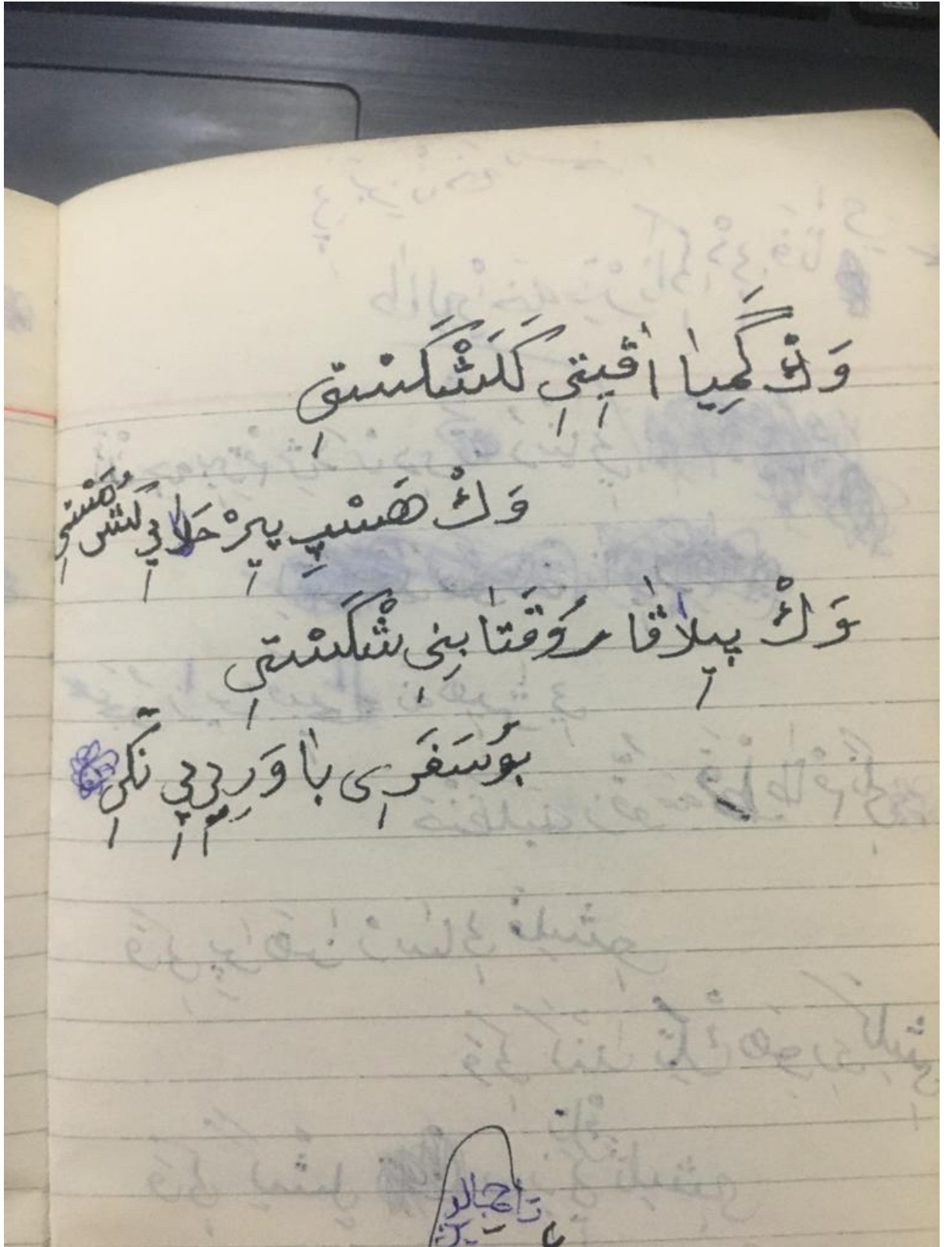
گزته دینی تو بزرگی در دگر کل
 در اثر به طبع با او در دست
 بین عمر خیر و خوشی
 رؤیای محو خشر نه رؤیای
 هنا کاکرت قاف و دنیا می
 او شمر چه خوره عقبا می
 به خوره وقت کو چو قبر ستانی
 ما چه بره شغیر پیم ای و کفن

عنوان و رقوم هاتو علاج
 در فیم محمد سیدی
 تلفون ۴۲۰۳۶۰۲۱۶ (قوت وان) ۰۰۴۳۲

۲ ←

خانیومالا تره بکری نین ژنو زره وایتم بکری
 بکسر و خوی بکری چچی میغان قبری
 و لا کلو نازک بکری تره اه کسر بکری
 چاقان تره بکری چچی میغان قبری
 دست هه لاله بکری و رنگو کیفی بکری
 بکسر بکری بکری چچی میغان قبری
 مشکو طرا لحو کوم بکری کشتی طرا تره بکری
 هفتی تیکر اخ بکری چچی میغان قبری

پی برون خانہ نسخہ
 طالی پرخہ تیر ناکی دنی فٹائی
 آن چہ پیرم شردن دی دنیائی
~~.....~~
~~.....~~
 عجور زایرہ قبیلا نہ ہیرا پی
 حنظلہ زقوہ قطا م نگلی
 وکی پرا ہزار سائی فلیشی
 وکی کندا تک ہوری کیشی
 وکی کیشی ~~.....~~ ریزی تلیشی
 راقہ براسوۃ قط پری نگلی



وله أيضا
 دُنْيَا جَفَانِي وَرَهْ بِحَبْتِ دِي بِيشتِ بَرَهْ
 وَحِي قُوجَا اَخ لِسْتَرَه وَاللّٰهُ قَطْرَه هِي شِي ❀
 لَكَا نِي دُنْيَا نِي دُنْيَا نِي دُنْيَا نِي دُنْيَا
 لَكَا نِي دُنْيَا كَرِه مَرَادُ شِي نِي چِي فِيلِي زَادُ
 دُنْيَا ي هِي كَا فِت مَرَادُ
 هِي دُنْيَا ي نِي هِي شِي ❀
 اَصْرِفَانْدِ عَمْرِي شَرِي نِي ۱۱
 سَبْ وَ بَرِ دَا طَاعَتُو دِينِ ۱۱
 يَا شَرِ دُنْيَا بُوِي كَفِي ۱۱ هِي دُنْيَا ي نِي هِي شِي ❀
 زِي عَمْرِي هِي كُورِ كَرِه = مَالِ شَرِ مَارِي كُورِ كَرِه

پاشی نه خاړه لپه باره کړه = وَاللّٰهُ قَطْرٌ مِّمَّ هَيْرَتِي ﴿١٠٠﴾
 پر بوجي هينداز ناي = شَرِيحٌ دُنْيَا هُوَ تَرَنَابِي
 سته بو سنا قاطره باره ناي هغه دنياي نه هيرت ي ﴿١٠١﴾
 بيته پراخه مړنو تي چي دنياؤ قبر تيني
 خور ناي ~~مړ~~ مال د نر =
 اگر دنيا نه بو اخرت وَاللّٰهُ قَطْرٌ مِّمَّ هَيْرَتِي ﴿١٠٢﴾
 بهي بيدار موزر غرت
 شراکي خيرون پر گرت
 زحمت
 زخوه پيدا ور سره ري بانه شوه و بانه ذكري
 صبه لومړي قبر

هُوَ دُنْيَايَ تَه چو مَر كَرِي چَنَدِي بِي بِي وَ حَبِيْل لَم كَرِي
 اَه كَسَرَه شَرِي دِل كَرِي هُوَ بِي بِي وَ هَبِيْرَا بِي
 بَرَا دُنْيَا شَفُو زُوْرَا
 پِي وَ طَمِيْفُ هَبِيْرَا هَبِيْرَا
 زَدِي عَمْرِي خَه بِشَدُو وَ كَرِي وَاللّٰهُ قَطْرَه هَبِيْرَا
 قَمِيْتِي فِي دُنْيَا عَدُو
 نَوَاكِي پِيَا گِيرو مَرَا وَاللّٰهُ قَطْرَه هَبِيْرَا
 وَ لَه اَيْضَا عَمِي لَه سَنَه فِي صَح (مَسْمُوْن الْمُرَا)
 بِيْرِي هَبِيْرَا بِيْرِي هَبِيْرَا بِيْرِي هَبِيْرَا بِيْرِي هَبِيْرَا
 دِيْل كَشِيُو پِي مُسَلْمَان بِيْرِي هَبِيْرَا بِيْرِي هَبِيْرَا
 دِيْسَان دِي دِي اِيْمَان مَر حَبَا يَا رَسُوْلُ
 دِي طَامَكِي زُو قَامِي خِي

شربو کسی تو ناپیاریه ~~سدره~~ سدره شریبتی بین رخسار ما ~~سدره~~
 ای تو بوی پستی چه وی ناز هنی دنیا ای ز چه می ~~سدره~~

 قدری بزان مسلمان سدره سترها ترمز ~~سدره~~
 در قدری و گمان ستر جاها ترمز ~~سدره~~
 کنیا خیر لمة دری صد مریخیا ترمز ~~سدره~~
 دری جنه لمة قهری صد مریخیا ترمز ~~سدره~~
 دری اگر د و خستین خیرها ترمز ~~سدره~~
 ر لیره کنه نه هشتین مریخیا ترمز ~~سدره~~
 شیطان همه جفیلین بخیرها ترمز ~~سدره~~
 بر نچرا کبیلین سدره سترها ترمز ~~سدره~~

گدا گین سیرا ^۱ ^۲ ^۳ ^۴ ^۵ ^۶ ^۷ ^۸ ^۹ ^{۱۰} ^{۱۱} ^{۱۲} ^{۱۳} ^{۱۴} ^{۱۵} ^{۱۶} ^{۱۷} ^{۱۸} ^{۱۹} ^{۲۰} ^{۲۱} ^{۲۲} ^{۲۳} ^{۲۴} ^{۲۵} ^{۲۶} ^{۲۷} ^{۲۸} ^{۲۹} ^{۳۰} ^{۳۱} ^{۳۲} ^{۳۳} ^{۳۴} ^{۳۵} ^{۳۶} ^{۳۷} ^{۳۸} ^{۳۹} ^{۴۰} ^{۴۱} ^{۴۲} ^{۴۳} ^{۴۴} ^{۴۵} ^{۴۶} ^{۴۷} ^{۴۸} ^{۴۹} ^{۵۰} ^{۵۱} ^{۵۲} ^{۵۳} ^{۵۴} ^{۵۵} ^{۵۶} ^{۵۷} ^{۵۸} ^{۵۹} ^{۶۰} ^{۶۱} ^{۶۲} ^{۶۳} ^{۶۴} ^{۶۵} ^{۶۶} ^{۶۷} ^{۶۸} ^{۶۹} ^{۷۰} ^{۷۱} ^{۷۲} ^{۷۳} ^{۷۴} ^{۷۵} ^{۷۶} ^{۷۷} ^{۷۸} ^{۷۹} ^{۸۰} ^{۸۱} ^{۸۲} ^{۸۳} ^{۸۴} ^{۸۵} ^{۸۶} ^{۸۷} ^{۸۸} ^{۸۹} ^{۹۰} ^{۹۱} ^{۹۲} ^{۹۳} ^{۹۴} ^{۹۵} ^{۹۶} ^{۹۷} ^{۹۸} ^{۹۹} ^{۱۰۰}

چو ناؤ غبر پرا
 شغیر کفر نر ما پرا کفری دنیا یتره پیرای
 حور و حنده خیلین سدها خاهاک تر مران
 هاتی سما قران بخیره هاتی تر مران
 یار حمة غفوان مره حبا یار مران
 هاتی سما گرمی بخیره هاتی تر مران
 یا ازا دیا ژ جهنمی بخیره هاتی تر مران
 هاتی سما ازا دی مره حبا یار مران
 ژ بووی حقییدی ستره ستره طار تر مران
 هاتی سما خرنوی بخیره هاتی تر مران

بُوْرَ زَكِيْنَ اُخْدَوِي صَدْرَهٗ عِبَارَهٗ
 هَاتِي دِيَا اَقْبِرَا بَحِيْرَهٗ هَاتِي رَمْرَانَهٗ
 فُرْصَتَامَهٗ حَقِيْرَا سَرَجَاوَاهَا شَرْمَانَهٗ
 رَمْرَانَهٗ هَاتِي خِلَاصِيُو بَحِيْرَهٗ هَاتِي رَمْرَانَهٗ
 اَمْرَا رَسِيْدَا اَزْدُو بَحِيْرَهٗ هَاتِي رَمْرَانَهٗ
 رَمْرَانَهٗ هَاتِي بُوْرِي بَحِيْرَهٗ هَاتِي رَمْرَانَهٗ
 اَمْرَا رَسِيْدَا چُوْرُوْرِي بَحِيْرَهٗ هَاتِي رَمْرَانَهٗ
 يَخْهَرُ شِي شِي حَسِيْرِي بَحِيْرَهٗ هَاتِي رَمْرَانَهٗ

اَيُّ يَرَايِ مُسْلِمَانٍ بَلَّغَ هَرْدَمُ زَمَانٍ
 نِيَّ بَرِيءِ چَوَنَ رَمَزَانِ سَرِ چَا قَا چَوَرَمَزَانِ
 چِكُو نَايِ قَطُّ نَايِ مِهْدَانِ قَدِيَر نَايِ
 وَلا رَمَزَانِ هِيَر نَايِ سَرِ سَرِ چَوَرَمَزَانِ
 رَمَزَانِ كُو چِي شِي مُسَيِّبَتِي مَز تَرِ شِي
 نَابِي چِقَا بَرِي بِي بِي چِي رَمَزَانِ
 حَمْدُ شُكْرُهُ رَبِّ مَكَّةَ بَلَكَه كَاللَّهِ رَزَقُ مَكَّةَ
 رَمَزَانِ نَادِي مَكَّةَ بِي بِي چِي رَمَزَانِ
 اَيُّ بَرِيءِ بَاشِي بَرِيءِ نُو خَيْرِ چِي رَمَزَانِ

اَهْمَسْتِ بِوَيْدٍ سَفَاةٍ
 جَنَّتِ بِوَيْدِ اُمِّ نَكْرَهَانَ وَلَدَّتِي
 اَوْدِي لَدَيْكَ لَمَّا تَادَنْتِي وَاهْرَتِي
 نَدَيْتَنِي لَدَيْكَ تَاكُوِيْرُنِي تِي
 مَرْتَبَتِي بِاَرْزِ الْخَوْضِ كَوْنِي
 وَضَلَّ قَسِيْبٌ مَبِيْثٌ نَقِيْبٌ يَكُوْشِرِي
 رَزْمِيْنَ سَنُوْ رَضْمَانَ سَوَّ جَانَا چَوْرَسَوَانَا
 مِفْتَا حِيْرِي رِيَانُ بِيْرِي چَوْرَسَمَانَا

دنیای باورش بزرگه
 زدمز تا خوبید که
 خود میری خه شمش که
 تقوا بکه و حساسی
 ی تقوا تو خلاص نای
 ای دنیا چیراند کان
 چه بر قبرش بل کفن
 آفیدین ی کلی شر
 مادی چا و پین هدار
 خود مال دشت زوزن
 تقوا زنده یون دا خید
 اهد دزدان گزوغ خار
 یلدن تو کسرت نید

قطمه ندی طامکر تمام
 نرزوراکم ز نو ظلام
 شنه دنیا بخت دعوا
 فرق ناکی دیر نیدا
 زنا آف نه نگی دست
 چه پاشا چه فقیر لوزت
 چه جوانی چه پیر و خوزت
 الهی تو بسیرت بو من
 رخاتیه ستر مای من
 رضاتیه دختار من
 درد نیام و آخر نیدا
 زبو کنها تو غفار
 ستر یچم تنو تو ستر
 بکه رزق من بی چار
 عینا خوا بحسشتیدا

منه در کتب اربعه لغوی است
فصل در بیان لغوی

پَرْدَنْ بَارِ بِخَمَلِیْنِ اِپْرُو زَبِ اَوْ زَفَانِ ۱۱
 کَلَابِ لِي مَوْ شِیْنِ اِپْرُو زَبِ اَوْ زَفَانِ ۱۱
 چَاوُ بَرِهْدَنْ قَلَمِ کَلِیْنِ اِپْرُو زَبِ اَوْ بَکَانِ ۱۱
 حَلِیْلِیَانِ بَدِنْ مَنَارِ کِیْنِ اِپْرُو زَبِ اَوْ بَکَانِ ۱۱
 دِلِ دِ پِکَاوِی کَلِیْنِ اِپْرُو زَبِ اَوْ بَکَانِ ۱۱
 هَرِ رِیَنْ بِلَا دِ مَنَابِکِ اِپْرُو زَبِ اَوْ بَکَانِ ۱۱
 نُو خِیْرَه رُو بَخْتَرِ خُو بَکَا اِپْرُو زَبِ اَوْ بَکَانِ ۱۱
 بِنِیْنِ عُلِیَا رُو عُلِیَاوِیْدِ اِپْرُو زَبِ اَوْ زَفَانِ ۱۱
 کَلَلْ رُو قَا کَنْدَه تَبِیْدِ اِزَاوِ مِیْرَه مِیَارِیْدِ ۱۱

پيرو زبدي اؤوز قاتني ابيبن عليا سرنالي
 پيرو زبدي اؤوز قاتني اگلكل ز قاجونه بالالي
 پيرو زبدي اؤوز قاتني اوز قومه گرشوي روهالي
 پيرو زبدي اؤوز قاتني ابيبن عليا ديوار بر
 پيرو زبدي اؤوز قاتني اگلكل ز قاتني هادري
 پيرو زبدي اؤوز قاتني اوز قومه سرد قاتري
 پيرو زبدي اؤوز قاتني ابيبن عليا سر گوندي
 پيرو زبدي اؤوز قاتني اگلكل ز قاتني خندي
 پيرو زبدي اؤوز قاتني اوز قومه گلا گندي

پیر و زبیر اقرن قاتل الکو
 فتنه رقصی خشرین ۱۱
 پیر و زبیر اقرن قاتل الکو یولک و کسین
 مبارک بیشتر قاتی اوله ایضا عولی الله عنه
 ابرو و زبیر زبیرین خلیکو ورنه داوتی
 زنگین صو و زبیرین ابرو قوی کیفا متی
 ابرو قوی کیفا میه کچا هیر بوکا میه
 گراک قیمت زار میه ابرو قوی کار متی
 چران خلقو تار دل خوشین
 داشت بدین کلی کسین خلاسین رشتن

ابرو قوی دنگر مٹی دنگو اور زین شری ستر
 نای سناز تک قری ستر پیر جاناد کنیخی
 ابرو قوی گیس مٹی ابرو عیش خورشید
 گنود او تو خلیہ زانیا تو کانیہ
 خیر و برکت پیر مٹی
 ہر دم و ہر کا و خہ شیب
 رز و برکت شیب
 پارز نو طرہ سبب بو موخی ڈا ورت
 ذلیہ پیر مٹی

قُورِوْخَه شُورِي نَا قُ مَبِي ④
 سَلَا مَتِي دِ كَل مَبِي ④
 بِلَا وُ شُر دُ وُ ر مَبِي ④
 حَتِي رُ وُ شَا قِيَا مَتِي ④
 لُ وَا پِي رُ وُ ز ن ب كَل مَه ④
 جُ وَا نُو لُ وُ كُ ر ش مَه ④
 مَسَلَا نِي بُو اِي ن مَه ④
 تَخِي تِيَا رَا سَتَا دِي ④
 خِي رُ وُ خَه شِي يَا حِيَا تِي ④

در پیک می جسی تا ورت یانه در امتی
 یانتم هفتاد و گری و ندا کری
 دلی برین چمانه هفده نای
 در زر کرم واک خرم مالهر بای
 مشق روتن من بون یکم در دوم
 هفتاد چون صبر گریه کسب نای
 دلی برین چمانه رتور قیدی
 گریه لیلی خبیری در قریبی
 چه وندل بو بویه حسرت بود در لوله
 یانه کسب کسب لالی تهر سبی

کس وی درید برا ناچ جنه ناؤ حورا
 دیو قس نه بسه ما تچه لیم ه پلا
 بره دام چول کرم گو بدخ متسیرل
 دیوار دیار آرزو کرم نه نابنه
 هسین شریقا ان تی حار پیل پیل
 خلک نه طمان هو کرم نه اتم رد شتور هوقالا
 چولا بوم تقال تینی
 گلو اتم لیر وایشی یان شتر کرم
 حتی هسه هسین شریقا ان تی حار پیل پیل

در غایت روشن گرا ~~که~~ بسر چاقا چو رمضان
~~ببین~~ برین کورت در میان نینز لبرینا کم
 نه خه شکی بره کیرانه طبعیو حالیم ~~که~~
 طبعیت نینز غرض حال خه لکری کم
 یارو بار تو تیو دیل زین
 ایقار تو صیقان کل شینی
 از دج سو وار ف دیل برینت ~~که~~
 بیدت نه کهنی نالینتی م نینت ~~که~~
 هله قه ندی طاصلا تله ش حیاتنا اتی حنی

فِي الْعَقْلِ حَتَّى دَهِي بَكْرَتُو تَوَسُّعِي وَيَسِي وَضَان
 حَسْبِي اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ
 قَبِينَا كَوْلُهُ دَرْدِي قَبِي دَرْدِي قَبِي دَرْدِي دَرْدِي
 صَدِّ خَوَلِي مِي مِي مِي مِي مِي مِي مِي مِي مِي مِي
 بَكْرَتَا أَوْ دَرْدِي مَلَاي صَنَّهُ سَنَرِ بَيْتِي بِلَاي
 أَوْ نَسِي عَائِشَةَ نَسِي حَسْبِي مَلَاي
 دَمِي دَوِي صَحْبِي بَيْتِي أَوْ دَرْدِي كَلَا دَرْمَانِ كَرِي مَلَاي
 مِي مَلَاي لَقْلُ شَكْرُهُ هُنْكَو تِيرِ طَامِ كَرِي مَلَاي
 دَانِيَا شِفَا مِي بُو دَرْدِي لَشُو دَرْدِي تَوَا زِي مَلَاي
 نَا مَلَاي شِفَا مِي لَشُو دَرْدِي مَلَاي مَلَاي مَلَاي مَلَاي
 مَلَاي مَلَاي مَلَاي مَلَاي مَلَاي مَلَاي مَلَاي مَلَاي



T.C.

Mardin Artuklu Üniversitesi

Türkiye’de Yaşayan Diller Enstitüsü

Kürt Dili ve Kültürü Anabilim Dalı

Tezsiz Yüksek Lisans Projesi

MELA MIHEMÊ TAJDÎN’İN DİVANÇESİNİN LATİNİZASYONU

Abdulkerim DERVİŞOĞLU

21721020

Danışman

Doç. Dr. Hayrullah ACAR

MARDİN- 2022